The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXX | Kaina 3c | Chicago, Ill., Trečiadienis, Spalių-October 13 d., 1943 | No. 241

BRITAI GAVO KARO BAZES AZORU SALOSE

BRITAI PASITRAUKS IŠ SALŲ KARUI PASIBAIGUS, TVIRTINA CHURCHILL

J. Valstybės, Ispanija, Rusija informuotos apie britų ir portugalų susitarimą

LONDONAS, spalių 12 d. — Portugalija leido britams įsteigti karo bazes Azorų salose, kad galėtų kovoti prieš narlaivius, šiandien pranešė britų parlamentui premjeras Winston Churchill. Portugalija yra viena seniausių Didžiosios Britanijos sąjungininkių. Pirmos draugiškumo sutartys tarp šių dviejų valstybių buvo pasirašytos keturioliktame šimtmetyje.

Europos kontinente Portugalija ir toliau tęs neutralumo politiką, pareiškė britų premjeras. Derybas dėl bazių Azorų salose vedė britų užsienio reikalų ministeris Eden.

Britai galės naudoti kovai prieš narlaivius ne tiktai uostus, bet ir aerodromus. Karui pasibaigus britų karo jėgos pasitrauks iš Azorų, parlamentui pareiškė Churchill.

Britai mano, kad Azorų salose įsteigtos bazės palengvins ir Amerikos jurininkams kovas Atlantike. Britų lėktuvai ir karo laivai galės proteguoti per Atlantiką plaukiančius Amerikos transporto laivus.

Ispanija ir sovietų Rusija laiku buvo informuota apie britų susitarimus dėl bazių Atlantike. Ispanija turi sudaritusi su Portugalija Iberijos bloką, bet ji nepadarė jokių pareiškimų apie bazių perleidimą Azorų salose.

Paskutinėmis dienomis Europos valstybėse, ypatingai Ispanijoj, buvo skleidžiami gandai esą Portugalija įsitrauksianti į karą sąjungininkų pusėje. Portugalija yra pasiryžusi pasilikti neutrali. Jeigu vokiečiai bandytų užpulti josios uostus, tai portugalai yra pasiryžę gintis.

Vyrauja įsitikinimas, kad vokiečiai nedrįs skelbti karo Portugalijai. Jiems patiems svarbu turėti šnipinėjimo centras Lisabone. Britų premjeras buvo užklaustas apie panašias karo paskelbimo galimybes, bet W. Churchill atsisakė šiuo reikalu daryti bet kokių pareiškimų.

Japonai įsiveržė į kelias Portugalijos kolonijas Pacifike. Portugalų valdžia reikalavo atitraukti japonų kariuomenę iš Timoro, bet Japonija atsisakė tai padaryti.

VOKIEČIAI DEGINA KIEVĄ, GOMELĮ, SKELBIA SOVIETŲ ARMIJOS ŠTABAS

Amerikos lakunai vakar bombardavo nacių aerodromą Korfu saloje, sako štabas

MASKVA, Rusija, spal. 12 d. — Kovos dėl Kievo įeina į sprendžiamąją stadiją, sako pranešimai iš fronto. Specialųs vokiečių armijos daliniai jau pradėjo griauti ir deginti svarbesnius Kievo pastatus, skelbia sovietų štabas.

Panašias naikinimo priemones naciai taiko ir Gomelio miestui.

Sovietų kariuomenė jau pasiekė Gomelio priemiesčius, išvalė nacius iš dešiniojo Sož upės kranto.

Britų lakunai puolė nacius Rhodes saloje, išgriovė nacių angarus, sunaikino įsibėgėjimo laukus.

Volturno upės pakraščiuose eina smarkios artilerijos kovos. Vokiečiai naudoja kiekvieną kalną ir didesnę uolą apsigynimui. Ypatingai smarkiai kaunamasi Capua ruože.

Rusai skandina vokiečių laivus

—v—

LONDONAS, spal. 12 d. — Juodosios juros laivyno lakunai bombardavo vokiečių laikomą uostą ir nuskandino 2,000 tonų transporto laivą.

Rusams pavyko nuskandinti 11 priešo baržų, nukentėjo daug nacių kareivių. Vitebsko fronte rusai užėmė 40 kaimų, išvalė didelius plotus Gomelio srityje.

Kievo fronte rusai kelia kariuomenę per Dnieprą, vokiečiai nepajėgia sustabdyti šių karo veiksmų.

Puola nacius graikų salose

SĄJ. ŠTABAS, Alžiras, spal. 12 d. — Amerikos lakunai smarkiai ir vykusiai bombardavo vokiečių aerodromus Korfu saloje, skelbia štabas.

Jugoslavai užėmė dalį Zagrebo

—v—

LONDONAS, spal. 12 d. — Jugoslavijos partizanams pavyko užimti vakarinę Zagrebo dalį, skelbia pačių partizanų radijo stotis.

Jugoslavams pavyko perkirsti geležinkelio linija, kuri eina iš Zagrebo į Bielgradą. Jiems pavyko sustabdyti vokiečių karo medžiagos siuntimą į vakarų Balkanus.

Vakar vokiečių radijas paskelbė, kad Ante Paveličio kabinetas atsistatydino, bet nepaminėjo krizio priežasčių.

Grasina išgriauti Jugoslavijos miestus

—v—

LONDONAS, spal. 12 d. — Vokietija grasina išgriauti visus Jugoslavijos miestus ir kaimus, jeigu partizanai nemes ginklų prieš vokiečių karo jėgas.

Vokiečių lėktuvai mėto atsišaukimus Jugoslavijos kaimuose, kuriuose grasina viską išgriauti.

Sekretorius Cordell Hull išvyko i Maskvą

Amerikos Kareivis Saugo Vandentekį

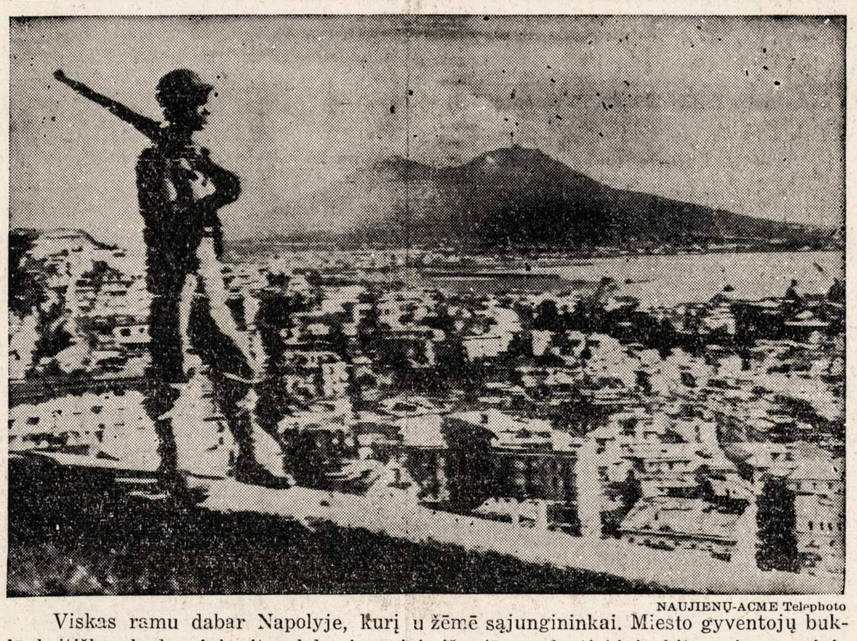

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

Viskas ramu dabar Napolyje, kurį užėmė sąjungininkai. Miesto gyventojų buklė kritiška, kadangi besitraukdami naciai išardė vandentiekį ir kitas visuomeninio vartojimo įmones.

Britai žada mobilizuoti angliakasius

—v—

LONDONAS, spal. 12 d. — Britų valdžia paskelbė, kad ji bus priversta mobilizuoti angliakasius. Kuro ir jėgos ministeris Gwilyn pareiškė parlamentui, jog negali rasti pakankamo savanorių angliakasių skaičiaus reikalingam anglių kiekiui pagaminti.

Kasyklose reikia turėti bent 720,000 angliakasių, sako ministeris, bet tokio skaičiaus negali surasti.

Valdžia rengiasi mobilizuotus vyrus apmokyti mėnesį, o vėliau siųsti anglių kasti.

Siulo popiežiui apleisti Romą

—v—

LONDONAS, spal. 12 d. — Tvirtinama, kad vokiečiai, saugumo sumetimais, patarė popiežiui apleisti Romą ir išvažiuoti į Lichtenšteiną.

Švedų socialdemokratų laikraščio korespondentas tvirtina, kad vokiečių ambasada raštu padarė šį pasiulymą popiežiui.

Pasakojama, kad popiežius nutaręs pasilikti Romoje.

Žmogus neteko savo krašto

—v—

NEW HAVEN, Conn., spal. 12 d. — Stanley Mocarsky atsisakė eiti karo tarnybon, nes J.A.Valstybės niekad nieko gero jam nepadariusios.

Teisme Mocarsky aiškinosi, kad jis labai skurdžiai gyveno, dažnai badgalavo, todėl ir nenorįs eiti kariuomenėn.

Taikos teisėjas Hincks išklausė kaltinamąjį ir davė jam 30 dienų pasirinkti kitą kraštą ir apleisti J.A.Valstybių teritoriją.

—v—

— Vokiečiai įvedė prievartos darbo tarnybą visiems — vyrams ir moterims — nuo 15 iki 55 metų amžiaus.

AMERIKIEČIAI IŠVAIKĖ JAPONUS IŠ SALOMONŲ PADANGIŲ, SAKO TWINING

Sąjungininkai naudos italų laivus karui vesti, pareiškė premjeras Churchill

GUADALKANALAS, sp. 12 d. —Amerikos lakunai visiškai išvaikė japonų aviaciją iš Salomonų salyno, laikraštininkams pareiškė gen. Nathan Twining, kuris komanduoja karo jėgas Guadalkanale.

Amerikiečiams pavyko suduoti japonų aviacijai tokių smarkių smugių Kahili aerodrome, kad jie vėliau nepajėgė atsigriebti.

Puola japonus Burmos bazėse

—v—

NEW DEHLI, Indija, sp. 12 d.—Britų lakunai vykusiai puolė japonų garnizonus Mayu pusiasalyje, paskelbė britų karo vadovybė.

Vienas japonų žvalgų lėktuvas bandė priartėti prie Ceylono salos, bet pakilę lakunai tuojau jį numušė.

Kitas japonų lėktuvas pasiekė Madraso pakraščius ir išmetė kelias bombas. Nukentėjo keli civiliai, bet nepadaryta jokių nuostolių karo įrengimams.

Naudos visus italų laivus

—v—

LONDONAS, sp. 12 d.—Daugiau negu šimtas Italijos karo laivų, kas sudaro didžiausią italų karo laivyno dalį, šiandien yra sąjungininkų kontrolėje, pareiškė britų parlamentui premjeras Churchill.

Be to, į sąjungininkų kontroliuojamus uostus įplaukė daug italų prekybos laivų.

Sąjungininkai yra pasirįžę naudoti italų laivyną karui vesti prieš "ašį", tvirtina Churchill.

Naciai nesusitaria dėl derybų

—v—

LONDONAS, sp. 12 d.—Iš užsienio šaltinių atėjusios žinios sako, kad nacių aukšti lyderiai nesusitaria dėl taikos derybų.

Goebbels ir Himmleris esą siulą bandyti taikytis su Amerika ir Anglija.

Tuo tarpu vokiečių kariuomenės vadai pageidauja pirma susitarti su sovietų valdžia. Kariškiams vadovauja Goeringas.

Siulo įvesti 10% sales tax

—v—

WASHINGTON, D. C., sp. 12 d.—Amerikos Prekybos Rumų atstovai siulo visame krašte įvesti 10% mokestį nuo parduodamų prekių.

Prekybos Rumų taksų specialistas Alvord šiandien liudijo kongreso komiteto nariams. Alvord mano, kad šiuo budu valdžia galėtų išrinkti apie 6 bilijonus dolerių.

Roosevelto kabineto nariai visą laiką priešinosi sales taksams. Manoma, kad ir šį kartą demokratai nesutiks jų įvesti.

—v—

— Valdžia leido skelbti per radiją oro pakaitas.

— Pasižymėjęs vokiečių lakunas Wilhelm Gallant, kuris esą numušęs 53 sąjungininkų lėktuvus, užmuštas kovų metu.

Vėsesnis, lis.

Saulė teka — 7:01; leidžiasi — 6:13.

SEKR. KNOX GIRIA BRITŲ JUREIVIŲ DRĄSĄ "TIRPITZ" UŽPUOLIMO METU

Dviejų žmonių valdomi narlaiviai turėjo pralįsti pro povandeninius tinklus

RIO DE ŽANEIRO, Brazilija, spal. 12 d. — J.A.Valstybių užsienio departamento sekretorius Cordell Hull jau randasi kelionėje į Maskvą. Sekretorius Hull buvo apsistojęs Natal aerodrome. Natalin atvyko J.V. ambasadorius Brazilijoj ir Brazilijos užsienio reikalų ministeris. Jiedu tarėsi su sekretorium Hull.

WASHINGTON, D. C., spal. 12 d. — Britų jurininkai, kurie torpedavo vokiečių kovos laivą "Tirpitz", parodė nepaprastai didelės drąsos, šiandien spaudos atstovams pareiškė laivyno sekretorius Knox. Tai buvo pirma sekr. Knox konferencija po ilgos kelionės Europos ir Afrikos žemynuose.

Knox pridėjo, kad britų karo laivai puolė "Tirpitz'ą" tuo metu, kai jis pats buvo Anglijoj. Britai pasistatė labai mažus narlaivius, kuriuos valdo tiktai du jurininkai. Britų narlaiviai privalėjo nuplaukti apie 1,000 mylių, kol pasiekė vokiečių kovos laivo bazę. Be to, britų narlaiviai privalėjo pralįsti pro du povandeninius tinklus, kol pasiekė Alten fjordą.

Bet ir čia dar ne visos kliutys buvo nugalėtos. Jiems teko pralįsti pro kitą tinklą, kuris ėjo aplinkui patį kovos laivą.

Jurininkai pataikė torpedas į povandeninę nacių juros giganto dalį. Šis vokiečių karo laivas neturėjo progos kovoti su panašaus dydžio priešo laivais, bet jis jau antrą kartą sužeistas.

Pirmą kartą jį sužeidė sovietų narlaivis. Tada vokiečiai pataisė "Tirpitz'ą" Norvegijos šiaurėje.

Manoma, kad padarytos britų torpedų žaizdos bent trims mėnesiams išmušė iš kovos lauko galingiausią vokiečių karo laivą.

Naciai nesaugiai jaučiasi Italijoj

—v—

BERNAS, Šveicarija, spal. 12 d. — Vokiečių kariuomenei pavyko paimti savo kontrolėn šiaurės Italiją, bet patys vokiečiai labai nesaugiai jaučiasi, tvirtina gerai informuoti asmenys.

Vokiečiai nežino kiek italų ir belaisvių slapstosi kalnuose, nežino kur dingo dauguma italų kariuomenės ginklų.

Apskaičiuojama, jog kalnuose slapstosi apie 20,000 ginkluotų kareivių, kurie lengvai gali užpulti nacius.

—v—

— Carlo Sforza tarėsi su britų premjeru Churchilliu.

Mussolini negali įvesti tvarkos

—v—

BERNAS, Šveicarija, spal. 12 d. — Mussolini deda pastangas atgauti savo prestyžą italų tarpe, bet jam viskas labai sunkiai einasi.

Gyventojų dauguma neklauso diktatoriaus įsakymų, juokiasi iš jo naujai sudarytos valdžios.

Mussolini paskyrė mirties bausmę tiems italams, kurie drįs slėpti nuo vokiečių iš kariuomenės pabėgusius Italijos kareivius.

—v—

Naciai sušaudė 19 olandų

—v—

BERNAS, Šveicarija, spal. 12 d. — Spalių pirmą dieną vokiečių karo vadovybė sušaudė 19 Olandijos piliečių.

Sušaudytųjų tarpe buvo dvi merginos.

Viena užmušė policijos viršininką, o antroji padėjo sabotažininkams.

—v—

— Gibraltare nuteistas mirti ispanas, kuris bandė sabotažuoti britų karo pastangas.

— Iš Kanados belaisvių stovyklos pabėgo penki vokiečių belaisviai.

— Mazatlan pakrašty, Meksikoj, audros metu gyvybės neteko 52 asmenys.

Vėliausios Naujienos

— Vokiečių valdžia nutarė uždaryti visus savo konsulatus Azorų salose, vakar paskelbė Berlyno radijas. Portugalų laivai išveš Vokietijos piliečius.

— Amerikos kariuomenė pasistumė 14 mylių pirmyn Italijos frontuose, skelbia Alžiro radijo stotys.

— Sekretorius Ickes pareiškė, kad 1,700 anglių kasyklų jau perleistos jų savininkams. Netrukus valdžia likviduos visą anglių komisiją.

— Finšhafene šiaurėje australiečiai užmušė 400 japonų.

— Sovietų armijos komandos išlipo Krymo pusiasalyje, Jaltos pakraščiuose.

— Amerikos narlaiviai paskutiniais šešiais mėnesiais nuskandino 780,000 tonų japonų laivų, pareiškė prezidentas.

— Amerikos karo laivai galės naudotis britų bazėmis Azorų salose, pareiškė Rooseveltas. Prezidentas aptarė Azorų salų reikalą su Churchilliu Washingtone, gegužio mėnesio konferencijoj.

ATLIKIME SAVO PAREIGĄ

APGINKIME KEISTUČIO KLUBĄ NUO SVETIMOS ŠALIES AGENTŲ

—v—

Pasaulis pilnas keistenybių. Kas dedasi jame šiandien, tai sunku ir susigaudyti. Štai karas eina už pasaulio laisvę, tautų apsisprendimą, savistovį valdymąsi, už demokratiją, už panaikinimą diktatoriškų valdovų, už panaikinimą vergovės mažosioms tautoms, už užtikrinimą pastovios taikos.

Kitoj pusėj žut but kariaujama už pavergimą mažųjų tautų, už diktaturos palaikymą, už imperialistiškus geidulius, už panaikinimą demokratijos, už vergovę visos žmonijos.

Turiu omenėje ir gyvenimo įvykius čia pat, musų šaly. Turiu omenėje įvykius iš musų organizacinio gyvenimo, kas dedasi lietuvių tarpe. Paimkime, pavyzdžiui, Keistučio Klubą.

Keistučio Klubas yra tikrai patriotiškas ir demokratiškas. O ir praeities jo rekordai rodo, kiek jis yra nuveikęs darbų Lietuvos reikaluose, kiek pinigų dėjęs. Prie kiekvieno darbo jis yra prisidėjęs, kuris tik buvo dirbamas tikslu pagelbėti šiai šaliai ir Lietuvai. Jis visuomet buvo pirmose eilėse visame veikime.

Bet kas dabar dedasi šioj garbingoj organizacijoje? Nemalonu prisiminti apie šių dienų įvykius, kai įvyksta peštynės per susirinkimus vietoj naudingų visuomenei, tautai ir organizacijai tarimų. O ką mes darome? Nugi pasikoliojame, pasipravardžiuojame ir dar gerai, kad prieinam prie galo, kad geruoju uždarom susirinkimą, o jei ne, tai turim be laiko uždaryti, norėdami išvengti pavartojimą fiziškų jėgų.

Dabar klausimas, kas kaltas

Dabar klausimas, kas kaltas dėl to, kad klubas priėjo tokį laipsnį? Atsakymas labai trumpas: priviso klube tam tikro elemento, kurio klubo nariai nepermatė pirmiau. Tuli agentai susivedė visą gengę, kuri yra permirkusi diktatorišku raugu, kuriai žmoniškumas išgaravęs ir kuri yra parsidavusi visam kruvinam iki ausų diktatoriui. Šie diktaturos garbintojai, norėdami gauti dar daugiau pagyrimų, dabar šturmuoja organizacijas, kurios veikia šios šalies ir savo tautos labui. Mat, šitokia veikla eina prieš jų norą, nes jų "saulė" yra pasiryžęs paglemžti visas mažas tautas, kurių tarpe yra ir musų Lietuva.

Kas reikia daryti, kad butų galima užbėgti jiems už akių? Pasakyti, kad nėra vietos tarpe lietuvių, nes tie agentai tarnauja svetimam valdovui ir tarnauja diktaturai, nuo kurios visas pasaulis nori išsiliuosuoti.

Pastebėjau, kad jau kai kurios organizacijos unskirtė svetimus agentelius ir turi ramybę. Dabar jos gali laisvai veikti tautos labui ir savo organizacijos labui. Kada sakau "nekurios", tai turiu minty L. Ratelį, Žemaičių Klubą, Suvalkiečių Klubą ir kitas.

Kaip jie tai atliko? Labai lengvas darbas: tik reikia vienybės, ateiti į susirinkimą, ir viskas. Nes tų agentų yra maža saujalė, yra visur jų mažuma. Bet jeigu musų nariai nelanko susirinkimų, tai tuomet jiems atsiranda dirva veikti ir ardyti visa tai, kas yra naudinga, kas yra visuomeniška ir lietuviška.

Paimkime pavyzdį iš aukščiau minėtų klubų, pašvęskime 1-mą mėnesio sekmadienį, ateikime į susirinkimą ir stokime ginti savo garbingas organizacijas, nepalikime vieną valdybą, nes ji nepajėgia nieko nuveikti budama viena. Visų narių pareiga yra padėti valdybai ir veiktĭ išvien. Tik tokiu budu atliksime savo pareigą ir vėl tvarką ir vienybę turėsime, ir vėl bus malonu pasisakyti, kad esu garbingos organizacijos narys.

— **Eilinis Narys.**

—v—

Joniškiečių Rudeninės Linksmybės Nebetoli

—v—

Jau išvažiavimai baigiasi arba, tiksliau pasakius, užsibaigė ir įvairios draugijos bei organizacijos rengiasi prie savo pramogų, koncertų ir balių, svetainėse.

Šių tarpe ruošiasi ir Joniškiečių L. K. Klubas prie savo pirmo rudeninio parengimo. Teko nugirsti, kad jų parengimas įvyks spalio 24 d. Hollywood svetainėje. Komitetas susideda iš darbščių žmonių, butent ponių Adomaitienės, Klimienės ir Klevinsko.

Vakarėlis užvardintas Victory Dance. Bus dainų programas ir šokiai. Yra užkviesti net keli chorai, kurių vardai bus paskelbti vėliau. Užkandžių, visokių kepsnių, sako, joniškietės parupins labai daug. Taigi paminėtą dieną visi į pirmas linksmybes pas joniškiečius.

— **Joniškietis.**

—v—

Svarbi Žinutė Northsaidiečiams

—v—

North-West Lietuvių Moterų Klubas rengia gražų vakarą 24 d. spalio. Pusė pelno skiriama Raudonojo Kryžiaus naudai.

Vakaras įvyks seniai pripratoj vietoje, Armitage Hall, 3804 Armitage avenue.

Klubo komitetas užkvietė Suvalkiečių Mišrų Chorą pildyti vakarui programą vadovybėje mokytojos ponios O. Metricks. Šį metą choras yra daugiau naujų veikalų susimokinęs ir yra prisirengęs palinksminti publiką tokiais šposais, kokių dar North Sidėje dar nėra niekas lošęs. Bus suvaidinta juokinga komedija "Tos Juozo kelnės-kelnės, kiek pridarė nesmagumų" ir "Dėdei Raului bus išduoti pilietybės popieriai".

Tad pasižymėkite tą dieną, spalių mėnesio 24-tą, ir butinai atsilankykite į North West Moterų Klubo rengiamą vakarėlį. Paremsite gražų tikslą, kaip Amerikos Raudonojo Kryžiaus iždą, ir praleisite smagiai vakarą su klubietėmis, kurios jusų lauks atsilankant.

Kaip jau yra žinoma, šis klubas remia visus labdaros darbus ir dalyvauja pažangiųjų žmonių veikime. Tad šiomis dienomis gautas laiškas net iš Maryland State džiovininkų ligoninės. Rašo Petras Yankus, tos ligoninės įnamis. Varde 12 lietuvių ligonių, toje įstaigoje esančių, jis nusiskundžia vargšas, kad ligoje ligoje ir geriausių draugų jie yra apleisti.

Nors valgį ir pastogę gauna dykai, bet drabužių ir avalinės, taip pat ir kitokių mažmožių turi savo lėšomis nusipirkti arba labdarių malonės prašyti. Toje įstaigoje esama lietuvių 10 vyrų ir 2 moters. Kokiu keliu džiovininkai gavo North-West Moterų Klubo adresą? Matyti, kad labdaringų organizacijų sąraše iš klubo narių nei viena neturi jokių giminių, nei susirašinėjimų rytinėse valstijose su nieku neveda. Bet šį moterų klubą iš už daugelio mylių atbalsiai pasiekia. Tad mes, matydamos gyvą reikalą, darome kaip musų laikas ir musų žmonių prijautimas mums leidžia: nuo vakarų uždirbtus pinigus aukojame kur matome svarbų reikalą aukoti.

— **N.W.M. Klubo Koresp.**

Dono Kazokų Koncertas

—v—

Choras ir šokėjai

Išgarsėjęs Dono Kazokų Choras po vadovyste Serge Jaroff ir vėl aplankys Chicago. Spalių 17 d., atseit sekmadienį, jis išpildys koncertą Civic Opera House. Tai bus keturioliktas to choro sezonas Amerikoje.

Šį kartą choras išpildys kelias visai naujas ir dar negirdėtas dainas. Tarp jų ir "Rytas sveikina mus", — dainą, kurią sukomponavo D. Šostakovičius, vienas įžymiausių rusų kompozitorių. Ta daina yra lyg ir Jungtinių Tautų himnas.

Dono Kazokų Choras susikurė 1920 m. Nemažas skaičius pirmųjų choristų dar ir dabar tebedainuoja, o choro vadas tebėra tas pat dinamiškas Jaroff.

Be dainų, bus išpildytas ir tipiškas kazokų šokis.

Koncertą Chicagoje rengia p. Harry Zelzer. Tikietai iš anksto galima gauti Room 330 Civic Opera House, 20 N. Wacker Drive ir Marshall Field krautuvėje.

Koncertas įvyks vakare.

—v—

Chicagos Lietuvių Suvalkiečių Choro Rugiapiutė Prasideda

—v—

Chicagos Lietuvių Suvalkiečių Draugijos Choras dainuos per radiją Peoples Furniture kompanijos ir Povilo Šaltimiero programose spalio 19 dieną iš W.G.E.S. radijo stoties antradienį 7-8:30 val. vakaro.

Spalio 24 dieną Dariaus-Girėno svetainėje, 4416 South Western avenue, Chicagos Lietuvių Suvalkiečių Draugijos penkių metų jubiliejaus vakare gražiai ir puošniai Suvalkiečių Draugijos Choras pasirodys scenoje su gražia, juokinga trijų veiksmų komedija "Moterims neišsimeluosi".

Metame seną sermėgą šalin, užsivelkame gražius rubus ir lauksime maloniai svečių iš visų Chicagos kraštų ir iš apylinkės.

Lapkričio 14 d. — Simano Daukanto Draugijos parengime Lietuvių Auditorijoje.

Lapkričio 27 d. — Žemaičių Kulturos Klubo parengime, irgi Lietuvių Auditorijoje.

Lapkričio 25 d. — L. Kareivių Motinų Klubo parengime, irgi Lietuvių Auditorijoje.

Kur choras pildys programas daugiau, pranešiu vėliau.

Chicagos Lietuvių Suvalkiečių Draugijos Chorui vadovauja panelė Josephine Stanaitis. Choristai prašomi lankyti pamokas. — **Choro rašt. Ona Svirmickienė.**

Uždaryta Mėsinė Dėl Nusikaltimo Kainų Kontrolei

—v—

Morris Basevitz mėsinė uždaryta Kainų Administracijos patvarkymu. Basevitz bizniavietė, adresu 3338 Lawrence avenue, bus uždaryta iki gruodžio mėnesio 31 dienos 1944 metų.

Praeity, pirmą kartą, Morris Basevitz buvo nusikaltęs kainų kontrolei. Dėl to krautuvės laisnis buvo suspenduotas penkiolikai dienų. Dabar jis rastas nusikaltęs antrą kartą ir jo biznis tapo uždarytas ilgesniam laikui.

—v—

Numatomas Trukumas Alaus

—v—

National Beer Wholesalers Association prezidentas William T. Maybury įspėja, kad yra numatomas trukumas alaus per ateinančius šešis mėnesius. Nors šįmet alaus išvirta 5,000,000 bačkų daugiau, negu pernai. bet šįmet ir reikalavimas alaus yra padaugėjęs, sako Maybury. Mat, 15 nuošimčių alaus skiriama ginkluotoms jėgoms; antra vertus, civilinė publika reikalauja daugiau alaus. Tad ir bus jaučiamas alaus trukumas.

—v—

Policininkas Pasiteisino

—v—

Valstijos policijos leitenantas Farnk Maurino praėjusį pirmadienį važiavo vieškeliu tarnybos reikalais. Staiga pro jį prašvilpė vieškelių policininkas motocikliu.

Tame, suprantama, nieko ypatingo nebuvo, nes motociklių policininkai važiuoja greitai. Bet ve kur pasirodė kabliukas: valdžios motocikliu policininkas gabeno gražią jauną panelę. Tai jau leitenantui Maurino pasirodė nekaip. Na, ir pradėjo jis vytis policininką. Pagaliau už trijų mylių pasivijo.

Tačiau policininkas turėjo paaiškinimą: esą, panelės automobilis sugedo kely, o jai reikia pasiekti karo įmonę, taigi jis, patriotiniais sumetimais, nutarė panelę iš keblumo išgelbėti.

Leitenantas priėmė paaiškinimą. Vis gi vėliau jis išleido įspėjimą visiems vieškelių policininkams nevežti pasažierių motocikliais, nes toks važinėjimas yra pavojingas.

—v—

Pieno Parupinimas Retesnis; Žmonės Nesiskundžia

Chicagoj pienas jau yra išvežiojamas kas antrą dieną, kuomet iki šiol jis buvo išvežiojamas kasdien.

Defense Transportation Ofiso atstovas Chicagoje, Frank T. Corcoran, antradienį pareiškė, kad matomai žmonės — taip šeimininkės, taip ir biznieriai — priėmė šį nemalonumą kantriai, nes pirmą dieną nebuvo nė nusiskundimų, nė protestų.

Dar Trys Dienos Liko Kariams Dovanas Pasiųsti

—v—

Spalio 15 dieną išsibaigia laikas, kurį Karo Departamentas paskyrė Kalėdų dovanoms ir sveikinimams siųsti kariams užjury. Reiškia, su šiandien belieka tik trys dienos.

Tuo tarpu Chicagos pašto viršininkas Ernest J. Kruetgen paskelbė, kad iki praėjusio pirmadienio (spalio 11 d.) vakaro siuntinių kariams užjury daugiau nei 450,000.

Pašto viršininkas sako, kad kiekvienas Amerikos karys užjury turėtų gauti Kalėdų dovaną. Jis dar kartą primena, kad siuntimui dovanų laikas jau greitai išsibaigs, ir pataria siųsti dovanas nedelsiant.

—v—

Rado Geležinkelio Darbininką Užmuštą

—v—

Robert C. Carl, 30 metų, tarnavęs Illinois Central geležinkeliui kaipo svičmonas, rastas antradienio rytą užmuštas prie geležinkelio bėgių. Jo lavonas užtiktas tarp 11 gatvės ir Roosevelt road. Matyti, kad jį užmušė traukinys ir nuvilko jo kuną apie bloką tolumo. Velionies pasiliko moteris ir du vaikai.

SUSIRINKIMAI

—v—

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ 13 Wardo mėnesinis susirinkimas bus spalio 14 d. 8 val. vakare., 6820 S. Washtenaw ave. Seni ir nauji nariai esate kviečiami atsilankyti.

J. A. Vilkišius

—v—

DRAUGYSTĖS PALAIMINTOS Lietuvos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 13 d., 1943 m., Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 South Halsted st., kaip 7:30 val. vak. Visi nariai butinai dalyvaukite, nes bus renkami darbininkai dėl ateinančio parengimo ir taip daug yra svarbių reikalų.

Lucille S. Dagis, rašt.

Biblijos Studentų Paskaitos

—v—

Kalbės F. Zavista temoje: "Noaka ir Lota dienos". Ir ką juos atšalino ant musų dabartinių dienų, Ketverge, Spalio (October) 14-tą d., 7:30 val. vakare 1943 m., Lietuvių Liuosybės Svetainėje, So. 49th Ct. ir 14-ta gatvė, Cicero, Ill.

Kviečiam visus geros valios lietuvius atsilankyti ir išgirsti svarbias pranašystes aiškinant. Nes tas nieko nekainos, ir rinkliavos nebus.

Rengia **Biblijos Studentai.**

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietam, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Chicagos Draugijų, Kliubų Valdybos 1943 Metams

—v—

SIMANO DAUKANTO DRAUGIJOS valdyba 1943 metams: Pirm. V. Kriščiunas, 9120 Douphen ave.; pirm. pagelb. J. Raceviče, 3144 S. Lituanica ave.; nut. rašt. P. Killis, 3347 S. Lituanica ave.; fin. rašt. A. Kaulakis, 3261 S. Halsted St.; ižd. A. J. Zalatoris, 6159 So. Artesian ave. Grovehill 0765; iždo glob. J. Malinauskas; kontrol. rašt. Iz. Masaitis; knygų prižiur. A. Vilkis, 831 W. 33rd St.; sergančių narių lankytojas K. Valaitis, 3037 S. Union ave.; maršalka K. Valaitis; Draugijos dakt. kvotėjas Dr. J. P. Poška, 3133 S. Halsted St. Tel. Victory 3687. Atstovas į Liet. Chicago Community Cent. P. Killis. Susirinkimus laiko kiekvieną mėnesį pirmą sekmadienį 12 val. dieną, Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted St.

DRAUGYSTĖS TAUTIŠKOS GARSAUS VARDO LIETUVIŲ IR LIETUVAIČIŲ VALDYBA 1943 M.: Edvard Yutka—pirm., 4610 So. Wolcott; Peter Svetrunas— pirm. pagelb., 4514 S. Washtenaw Ave.; Justin Yuškenas—nut. rašt., 2547 West 45th St.; Anton Ivonaitis—finansų rašt., 5542 So. Talman Ave.; Plesida Pikturna—kasierius, 1425 W. 45th St.; Frank Diktus—kasos globėjas, 4549 S. Hermitage Ave.; Jonas Norkus—kasos kontr. 4523 So. Talman Ave.; Juozas Yucikas—maršalka, 4624 S. Mozart St.; Agota Czesna—ligonių apiekunas, 4501 So. Paulina St.; Antanas Ivonaitis—ligonių apiekunas, 5542 So. Talman Ave.; Frank Diktus—teisėjas, 4549 So. Hermitage Ave.

LIETUVIŠKA TEATRALIŠKA DRSTĖ RUTOS No. 1 VALDYBA 1943 METAMS: F. Aušra—pirmininkas, 3949 So. Artesian Ave.; A. Metrauskas—pirm. pagelb., 3303 So. Halsted St.; F. Zukauskas—nut. rašt., 3515 So. Lituanica Ave.; A. Alejunienė—finansų rašt., 3429 S. Union Ave., tel. Yards 2054; M. Kairis—kontrolės rašt., 3530 So. Union Ave.; E. Tamson—kasos globėja, 3139 So. Emerald Ave.; J. Yuškėnas—kasierius, 2547 W. 45th St.; T. Šalkauskas —ligonių apiekunas, 2514 W. 70th St.; T. Seletskis—durų maršalka, 3935 S. Talman Ave.

LIETUVIŲ KEISTUČIO PAŠALPOS KLIUBO VALDYBA 1943 M. Pirmininkas: Nick Klimas, 4516 So. California ave., Laf. 9849; Vice-pirm.: Antanas K. Valukas, 4316 So. Lake Park Ave., Atlantic 9435; Nut. Rašt.: Lucille S. Dagis, 2902 W. Pershing Road, Laf. 8120; Iždininkas: Frank Mickas, 4146 S. Archer ave., Lafayette 9066; Fin. rašt.: Leon Klimavičius, 2534 W. 46th St.; Kasos globėja: Aldona Mažeikis; Kontrolės raštininkė: Elizabeth Dagis.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

a. ✚ a.

BRIGYTA STULPINIENĖ

Pirmu vyru — Janulienė, tėvų Petrauskaitė, gyveno 909 W. Cullerton str., mirė spalio 10 d. 10:30 val. vakare, sulaukus senatvės. Gimus Lietuvoje, Joniškio mieste, šiaulių apskrity. Amerikoj išgyveno apie 35 metus.

Paliko dideliame nuliudime mylimą vyrą Dominiką; sunų Dominiką, marčią Mary, anukę Rose-Mary ir Povilo Mitkaus šeimą ir kitas gimines, draugus ir pažįstamus. Lietuvoje brolį Kajetoną Petrauską, brolienę Juzefą ir jų šeimą, seserį Oną Savickienę ir švogerį Antaną Stulpiną ir šeimą ir kitas kimines.

Kunas pašarvotas S. M. Skudo koplyčioj, 718 W. 18 St. Laidotuvės įvyks ketverge, spalio 14 dieną iš koplyčios 8 val. kunas bus nulydėtas į Dievo Apveizdos parap. bažnyčią, o po pamaldų laidotuvės šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Brigytos Stulpinienės giminės, draugai ir pažįstami esate prašomi atvykti į šermenis ir dalyvauti laidotuvėse, suteikiant velionei paskutinį patarnavimą.

Laidotuvėms patarnauja direktorius S. M. Skudas. Tel. Monroe 3377.

Vienų Metų Mirties Sukaktis

SYLVESTER D. BEINER

Jau sukako lygiai metai, bet rodos lyg kad vakar kai negailestingoji mirtis dar nelaiku pakirto Silvestro gyvybę ir atskyrė mylimą sunų iš musų tarpo nuo savo mylimųjų tėvų ir giminių. Jis mirė spalio 13 d. 1942, tapo palaidotas spalio 19 d. Šv. Kazimiero kapinėse.

Liudnai atminčiai musų brangaus sunaus bus laikomos Šv. Mišios Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos bažnyčioj 15 d. spalio, 1943 m. 8 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Tebuna tau, Sylvestrai, ramus ir longvas atilsys tose šventose kapinėse, o mums gi pasilieka skaudžiai liudna atmintis netekus mylimo sunaus.

Nuliudę:

Motina, Tėvas, Teta, Pusbrolis ir Giminės

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 S. Western Ave. — Telefonas GROVEHILL 0142
1410 S. 50th Ave. — Cicero, Illinois — Telefonas CICERO 2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4332—34 S. California Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE
Klausykite musų radio programo pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais nuo 8—iš stoties WGES (1390 kilo.)
Su POVILU ŠALTIMIERU

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET — 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET — Phone YARDS 0781

MAŽEIKA — 3319 LITUANICA AVENUE
EVANAUSKAS — Phones YARDS 1138—1139

LACHAWICZ IR SUNŲS
PHONES: CANAL 2515 — COMM. 5765 — PULLMAN 1270
2314 WEST 23rd PLACE — 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE — Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE — Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. — Phone LAFAYETTE 3572

KORESPONDENCIJOS

PITTSBURGHO LIETUVIŲ MOTERŲ DARBUOTĖ

Pittsburgh, Pa. — Pasirodo, kad pas mus Pittsburghe lietuvės moterys atlieka didesnius visuomeninius darbus, negu vyrai, nes jos moka geriau susitarti ir sutartinai atlikti didelius darbus.

Apie vieną musų moterų tokią darbuotę noriu čia parašyti. Jos darbuojasi daugiau, kaip metai laiko, ir apie šią darbuotę mažai kas kalba arba rašo. Tai aš ir vadinu "Pittsburgho lietuvių moterų tyki darbuotė".

Kai kas atvažiuoja į Pittsburghą ir eidami gatve mato vienur kitur budeles su įvairių tautų vardais, kur moterys pardavinėja karo bonus ir štampas. Tokią budelę turi ir Pittsburgho lietuvės moterys. Ant budelės yra užrašas: LITHUANIA.

Toji lietuvių moterų budelė, vadovaujant Pittsburgho Lietuvių Moterų Klubui, buvo atidaryta praeitais metais rugsėjo 17 d., Liberty Ave. ir 7th Ave. Toje vietoje buvo iki oras atšalo, o kai oras atšalo, tai persikėlė į didžiulį dangorėžį Gulf Building.

Toje lietuvių moterų budelėje kas dieną, išskiriant nedėldienius, sėdi dvi lietuvės moterys, nepaisydamos, ar šilta ar šalta, lyja ar sninga. Jos jaučia geriausį pasitenkinimą ir atlyginimą už savo nenuilstamą darbą, jei musų tautiečiai ateina pas jas nusipirkti karo bonų ir štampų.

Dabar nors trumpai pažvelkime į musų moterų "tykios darbuotės" metines pasekmes ir matysite, kad moterų atliktas darbas pats už save kalba ir teikia didelę garbę Pittsburgho lietuviams.

Musų moterys savo budelėje per metus yra pardavusios karo bonų daugiau kaip už $400,000 (keturis šimtus tukstančių doierių). Štampų už $60,000 ir visa tai yra užkredituota lietuviams. Karo bonus daugiausia lietuviai ir perka iš lietuvių moterų budelės. Štampų perka ir svetimtaučiai, atiduodami lietuvėms moterims kreditą.

Karo bonų ir štampų pardavime daug padeda musų moterims ne tik pavieniai geri musų Pittsburgho ir apylinkės lietuviai, bet ir didieji musų klubai, kaip antai: Lietuvių Piliečių Draugijos Klubas, Lietuvos Sunų Draugija, Lietuvių Mokslo Draugija ir kitos draugijos. Bet randasi tarpe Pittsburgho lietuvių ir taip vadinamų lietuviškų burliokų, kurie ne tik kad neprisideda prie jokio naudingo darbo, kuris nėra "pašmaruotas Rusijos gardumynais", bet drįsta šmeižti ir niekinti dirbančias moteris, pravardžiuodami jas fašistėmis ir busią jos dirbančios Hitlerio naudai. Jie net dalina iki tiesiog kriminališkų šmeižtų. Yra tokių atsitikimų, kad kai kurių draugijų susirinkimuose, kur buvo kalbama apie karo bonų pirkimą, atsirado tokių gaivalų, kurie atvirai agitavo prieš pirkimą karo bonų per lietuves moteris, argumentuodami, kad lietuvės moterys pardavinėjančios karo bonus "už komišiną".

Tikrenybėje netik lietuvės moterys, bet ir niekas kitas, kas tik pardavinėja karo bonus, negauna ir neima jokio komišino. Lietuvės moterys, kurios pardavinėja karo bonus, kiekviena pašvenčia po vieną dieną kas savaitę bonų pardavimui, atsitraukdamos nuo savo kasdieninio darbo, nuo biznio ir nuo kitų butinų naminių darbų. Jos jau yra aukavusios bonų pardavimui per metus laiko daugiau kaip po 50 pilnų dienų. Tai dar naviskas, — tos musų moterys ne tik kas dieną pardavinėja karo bonus mieste, bet jos ateina su karo bonų pardavinėjimu ir į musų didesnius parengimus, kaip antai: per Lietuvos Nepriklausomybės minėjimus ir panašiai.

Karo bonų ir štampų pardavinėjimo komanda

Sekamos musų moterys sudaro tą darbštųjį karo bonų ir štampų pardavinėjimo "tymą": Bertha Pivaronienė, Anna Malokienė, Adelaide Mačiulaitienė, Sophia Janulevičienė, Alesė Skimas, Anna Liggett, Elžbieta Puskunigienė, Clara Marčiulaitienė, Bertha Stravinskienė, Bertha Norkus, Miss Vajola Šimkunytė, Mary Šimkienė, Miss Mary Jablonsky, Mary Mažuknienė, Mary Miller ir Mary Stugan. Gal šitas mano vardų sąrašas nėra pilnas (yra ir daugiau dirbusių prie pardavinėjimo bonų, bet jų vardų po ranka neturiu), tai jos malonės man atleisti.

Tas moterų "tymas", galima sakyti, susideda iš visų Pittsburgho dalių ir net iš apylinkės miestelių, kaip antai Homesteado ir kitur.

Reikia pasakyti, kad Pittsburgho ir apylinkės lietuviai gana gerai kooperuoja su musų moterimis bonų pardavime, nors dar visa Pittsburgho apylinkės lietuvių visuomenė nėra išjudinta.

Tad reikėtų daugiau pasidarbuoti ne tik moterims, bet ir vyrams.

Ruošiasi prie bomberio pirkimo

Šiomis dienomis teko sužinoti, kad nusų darbščiosios moterys ručiasi ir vyrus kviesti į talką ir pradėti vajų už nupirkimą bomberio. Matomai, ir musų Pittsburgho lietuviai nenori atsilikti nuo kitų didžiųjų lietuviškų kolonijų, kurios jau yra pirkusios po vieną ar du bomberius.

Kada prasidės vajus pirkimui bomberio, ir kaip ilgai tas vajus tęsis, apie tai parašysiu kitą kartą, kada galutinai visas darbas bus aptartas. Tik tiek šiuo noriu pažymėti, kad jau didžiosios musų draugijos dabar pradeda ruoštis prie bomberio pirkimo. Duokime sau, Lietuvių Piliečių Draugija jau yra paskyrus $10,000 pirkimui bonų dėl bomberių, o kur musų kitos didesnės draugijos, kaip tai Lietuvių Mokslo Draugija Soho dalyje, Sunų Lietuvos Draugija North Sidėj, Pašelpinis Klubas McKees Rocks; visa eilė mažesnių draugijų ne tik Pittsburghe, bet ir visoje apylinkėje. Esu tikras, kad jos irgi neatsiliks. Žinoma, tik reikės gal kai kurias paraginti prie vieningo visų Pittsburgho lietuvių darbo bomberiui pirkimo.

— S. Bakanas.

—v—

SMULKIOS ŽINIOS IŠ VISUR

—v—

— Kinijos užsienio ministeris Soong grįžo į Čunkingą. Pakeliuje jis sustojo Indijoj ir tarėsi su adm. Mountbatten.

— Jugoslavijos partizanai užėmė naujas teritorijas Sandjako provincijoj. Jie kontroliuoja Adriatikos pakraščių salas.

— Senato karo komitetas rengiasi ištirti komunistų propagandą antro fronto reikalu.

— Amerikiečiai smarkiai bombardavo japonų pozicijas Indokinijoj, pripažįsta Tokijo radijas.

— Vokiečiai apipylė gazolinu ir sudegino seną Napolio biblioteką.

R. Endrius

PASKUI DINOZAURUS Į MONGOLIJĄ

(Tęsinys)

Tukstančiai metų praėjo tarp vienų gyvulių, palaidotų žemutinėse raudonųjų sluoksnių vietose, žuvimo ir tarp mirties tų, kurių liekanos buvo rastos viršutiniuose kloduose. Liekanų gausumas viršutiniuose kloduose rodo, kad kreidinio periodo metu šliužų išsivystymui sąlygos buvo ypač palankios: dinozaurų, apgyvenusių šias aukštas lygumas, skaičius buvo gana didelis. Reikia atsiminti, kad tik nedidelė dalis gyvulio liekanų nepražuva tuoj po jo mirties ir visai mažas jų procentas suakmenėja. Ir vistik šis mažas slėnis mums davė iki šimto iškasenų. Tai įrodo, koks turtingas buvo gyvenimas Mongolijoj prieš dešimtis milijonų metų.

Savo ieškojimų metu mes nebuvom visiškai ramus. Su savim mes paėmėm tokį gazolino kiekį, kuris leido mums atvažiuoti tik iki raudonųjų uolienų, o maisto — tik vienam mėnesiui. Merinas prižadėjo mums, kad kupranugarių karavanas, kuris vežė musų maistą ir gazoliną, iki to laiko mus privys. Bet visi kelyje sutikti mongolai mums pasakojo, kad šios žiemos ir pavasario metu dykumoj viešpatavo baisi sausra. Tai kėlė mumyse aiškią baimę.

Kad sutvirtintumėm dinozaurų iškasenas, turėjom suvartoti daug miltų begamindami tešlą, kuria tepėm raiščius. Tai atsiliepė į musų maisto ištekliu, ir po trijų darbo savaičių mums teko pasitenkinti tik mėsa ir arbata.

Beturėjom tik pusę maišo miltų. Jeigu mes juos suvalgytume — darbas turėtų sustoti, nes iškasenos buvo tokios trapios, kad nuėmus nuo jų smėlio sluogsnį, reikėjo jas apvynioti įvairiais raiščiais, ištemptais tešla. Kada aš kreipdavaus į savo draugus, klausdamas, kas daryti, visuomet gaudavau vieną ir tą patį atsakymą: "Palikite miltus darbui". Tai buvo puikus įrodymas to entuziazmo, kuris viešpatavo musų tarpe. Pagaliau buvo baigti ne tik miltai, bet ir tvarstomoji medžiaga, ir teko pagalvoti, kuo visa tai užvaduoti. Pradžioje mes naudojomės drobe, po to staltiesėlėm, rankšluoščiais ir musų pačių paltais. Kiekvienas aukojo ką galėjo: kojines, kelnes, palaidines. Pavyzdžiui, musų kolekcijoj yra vienas didelis dinozauro egzempliorius, apbintuotas mano pižama. O geologas F. Morrisas po ilgo galvojimo atidavė savo kelnes, pasilikdamas sau tik vienas. Mes žinojome, kad ir musų karavanui neatvykus, mes nemirtume iš bado, nes mėsos turėjome pakankamai. Tukstančiai antilopių ganėsi lygumose, o iš mongolų mes galėjome gauti kiek norėdami avių. Mongolai minta išimtinai gyvuliniu maistu: pienas, suriai ir aviena sudaro jų vienintelius valgius.

Mėsiška dieta, be abejonės, buvo labai vienoda. Pusryčių metu mes valgėm keptą antilopę, pusiaudienį — virtą, o pietums — vėl keptą. Bet daugiausia mes kentėm cukraus trukumą. Aš pats cukraus vartoju labai mažai, bet kai visai jo netekau, tik ir tegalvojau apie jį, net sapne jį mačiau.

Kartą mes pamatėme kinų pirklių karavaną, einantį į Kašgarą. Iš jų mes gavom dvi dėžes gaminio, kurį jie vadino cukrum, nors jis buvo labiau panašus į anglį. Bet kadangi jis buvo saldus, aš susijaudinęs parsinešiau jį stovyklon.

Kai musų maisto ištekliai visai baigėsi, aš išsiunčiau du raitelius į šiaurę ir į pietus, kad gautų kokių nors žinių apie musų karavaną, tačiau abu grįžo be jokių rezultatų. Kelyje sutikti mongolai jiems pasakė, kad šiuo keliu didesnio karavano praeinant jie nematė. Nutariau išsiųsti du mongolus atgal tuo pačiu keliu, kuriuo buvom atvykę. Jie turėjo keliauti tol, kol sutiks karavaną arba prieis jo išvykimo vietą. Be žinių įsakiau jiems negrįžti. Jie išvyko įvairiais keliais, bet ten, kur jų keliai susitiko, vieno jų arklys pasirodė toks iškankintas, kad mongolas buvo priverstas grįžti atgal. Antras tęsė savo kelionę vienas. Tas mongolas, vardu Cerinas, kuriuo aš visiškai pasitikėjau nujojo raitas daugiau šimto mylių, kol buvo priverstas arklį pakeisti kupranugariu, nes pašaro arkliui liko tiek mažai, kad toliau tęsti juo kelionę pasidarė neįmanoma. Šešias ar septynias dienas jis jojo dykumomis, nesutikdamas jokios gyvos dvasios. Pagaliau jis sutiko du Tibeto lamas, kurie užpuolė jį, botagais ir išmušė iš balno. Kai jis atsipeikėjo — nerado savo pinigų ir brangaus žiurono, priklausiusio Grendžeriui. Cerinas grįžo pas mus tik po keleto savaičių, visas suvargęs, padaręs apie 300 mylių kelio.

Pagaliau atvyko ilgai lauktas musų karavanas. Jo vadovas Merinas paaiškino mums, kad perėjimas per saulės išdegintą dykumą buvo visai neįmanomas, todėl jis buvo priverstas padaryti didelę kelionę į šiaurę, kur pašaras buvo nepalyginamai geresnis ir kur ištroškę kupranugariai galėdavo lengvai atsigerti prie šulinių. Iš 75 kupranugarių pradžioj mus tepasiekė 16, kurie nešė maistą, gazoliną ir, svarbiausia, — cukrų. Greit po to atvyko dar 23 kupranugariai. Jie buvo palikti prie šulinio, vieno mongolo priežiuroje, ir visą laiką lėtai slinko paskui karavaną.

Karavano atvykimas buvo atšvęstas gausiais pietumis. Stalas iškliminga buvo papuoštas druskožemio augalais. Tuo pačiu metu mes pradėjome stambiųjų iškasenų krovimą, kurios iki šiol gulėjo palapinėse. Didžiausias musų rupestis buvo kaip galima geriau supakuoti trapiuosius daiktus, kad jie išsilaikytų vežami per dykumą. Gobi dykuma neturėjo jokios pakuojamos medžiagos, išskyrus žolę, todėl mes buvom priversti iš medinių dėžių išimti bonkas su maistu ir gazolinu, o jų vieton sukrauti kaulus ir kitą iškasenų medžiagą.

(Bus daugiau)

—v—

Atėmė Tavernai Laisnį

Mėras Kelly atėmė laisnį tavernai adresu 1210 N. Wells st., nes išėjusį iš saliuno kostumerį pasekė buvusieji viduj plėšikai ir atėmė iš jo $225.

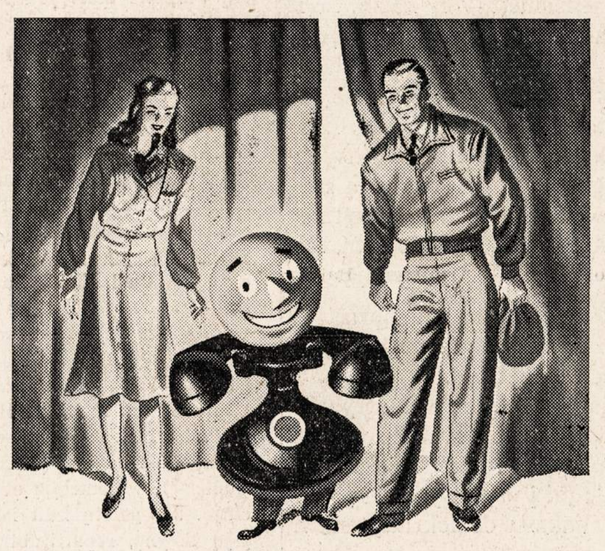

Ačiu jums!... Ačiu jums!... Ačiu jums!

Vyrai ir moterys musų telefonų grupės daro kuogeriausiai, kad patenkinus jus, nežiurint svarbių karo laikotarpio trukumų, kuris padaro tinkamą patarnavimą sunkiu ir kai kada negalimu.

Bet nežiurint to, mes gauname daug padėkos nuo telefonų vartotojų—karo dirbtuvių viršininkų, valdžios atstovų, aukštų viršininkų Armijos ir Laivyno, geležinkeliečių, laikraštininkų, mokyklų, FBI, USO ir kitų. Taipgi nuo kareivių ir jurininkų, kurie gauna specialę pagalbą nuo Illinois Bell operatorių ir kitų telefono darbininkų.

Jųs galite buti tikri, kad musų darbininkai dirbs ir toliau su tokiu pat atsidavimu ir tikslingumu. Jie žino, kad tinkamas telefonų patarnavimas naminiame fronte yra vienas butinas karo turtas.

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

Užbaikite Karą!—Pirkite Karo Bonus!

NATHAN KANTER

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir adresas
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
3529 S. HALSTED ST.
Phone YARDS 6054

J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS
Perkėlė savo Raštinę į BRIGHTON PARKĄ
4148 ARCHER AVE.
Phone Virginia 2114
Su Income taksais ir kitais reikalais kreipkitės viršminėtu antrašu.

—v—

BUDRIKO RADIO

W. C. F. L. 1000 k. nedėlios vakare bus pusė valandos vėliau. Pradžia 9:30 vakaro. Chicagos laiku. W. H. F. C. 1450 k. ketvergo vakare 7 valandą.

Pilnas didelis pasirinkimas namams rakandų, gerų Parlor Setų, Pečių, Karpetų, Radijų ir didelė Jewelry Krautuvė sykiu su Rakandų Krautuve po vienu stogu. Taipgi Rekordai, Gaidos.

Jos.F.Budrik
INCORPORATED
3241 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
Tel. CALUMET 7237-4591

★ FOTOGRAFAS ★
CONRAD
FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom fornišius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatome anglis į visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Šaukite Tel. VICTORY 0066

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
—IŠ STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

—v—

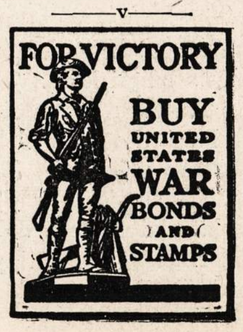

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA Sijotos $9.35
STOKER COAL, Augštos rųšies, du sykiu plautos, Chemiškai prirengtos $7.10
BLACK BAND LUMP $10.95

Jei Kam Reikalingi Pinigai
Duodam PASKOLAS
ant Pirmų Morgičių
UŽ MAŽESNĮ NUOŠIMTĮ
BE KOMIŠINO

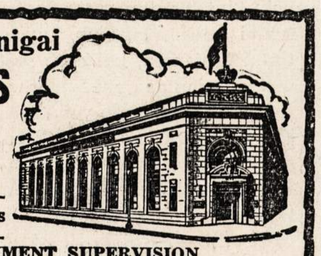

Patarnavimas Greitas ir Teisingas
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION.
STANDARD FEDERAL SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.
4192 Archer Avenue • Virginia 1141

MASTER WINDOW SHADE CO.
S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
LANGAM UŽDANGALUS PADAROM ANT UŽSAKYMO
FIRANKOM LAZDAS... MES NUMIERUOJAM IR UŽKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)
CASH AND CARRY
Laimėjimui pirkite U. S. Bondsus ir Stampas.

KODĖL KENTĖTI DĖL KOJŲ? D-RO Blasczynskio Gyduolės gaunamos vaistinėse, pagelbės Jums! BOROCYL Milteliai nuo niežėjimo, perdidelio prakaitavimo, prasto kvapsnio ir užkrėtimo odos, iššaukiančios atleto koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo perštėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.
BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. Tel. BRUNS. 7209

STANLEY LITWINAS PATARIA JUMS
TAISYTI savo NAMĄ

Pataisykit namo stogą. Insulacijos darbas dviem budais— užlaikykit savo namą vėsiu šią vasarą ir bukit prisirengę dar didesniam kuro racionavimui sekančiai žiemai. Atlikit insulaciją šiandien. Užsakykit sau skrynas dabar. Atsineškite savo skrynų mieras, kol dar nevėlu.

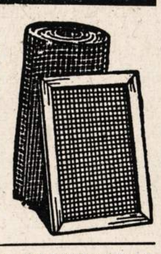

MES TURIME PILNĄ PASIRINKIMĄ AUKŠTOS RŲSIES LENTŲ IR NAMŲ MATERIOLO—APROKAVIMAS DYKAI.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
STANLEY LITWINAS, Ved.
3039 SO. HALSTED ST.
Tel. VICTORY 1272
LIETUVIAI SALESMANAI.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, 8, Ill.
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
$6.00 per year in Canada
$6.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj,	
Metams	$6.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Nekantrybė ar kas kita?

Telegrama iš Maskvos praneša, kad centralinis komunistų partijos organas "Pravda" vėl įrodinėja, jogei vokiečiai galėtų buti sutriuškinti trumpu laiku, jeigu tiktai Hitlerio priešų koalicija veiktų sutartinai ir iš peties kirstų smugius Vokietijai. Maskvos laikraštis duoda savo skatytojams suprasti, kad Jungtinės Valstybės ir Britanija dar vis kažin ko laukia ir nekovoja visomis pastangomis prieš Hitlerį.

Korespondentas, kuris parašė šitą žinią, pastebi, kad sovietų valdžia nekantraujanti dėl sąjungininkų tariamo delsimo. Bet ar ji turi rimto pagrindo manyti, kad amerikonai ir anglai, iš tiesų, nededa pastangų kaip galint greičiau laimėti karą? Daryti tokius įtarimus be rimto pagrindo tai įžeidimas didžiosioms vakarų valstybėms.

Reikia neužmiršti, kad jos turi priešą ne tiktai Europoje, bet ir Tolimuose Rytuose. Amerika kariauja Viduržemio juroje ir Pacifike, o Rusija kariauja tiktai viename fronte; su japonais ji palaiko draugingus ryšius. Ar ji nori, kad ir Amerika paliktų japonus ramybėje?

Jeigu Amerika šitaip pasielgtų, tai japonai **pribaigtų Kiniją** ir taip įsitvirtintų Pacifiko salose, kad paskui imtų metų metus juos iš tenai išmušti — ir kažin, ar iš viso butų galima juos iš užkariautų teritorijų išvyti, pasidavus Kinijai.

Nežiurint to, kad Ameriką užpuolė japonai, o ne vokiečiai, prezidentas Rooseveltas vistiek didžiausias karo pastangas kreipia prieš hitlerišką Vokietiją, nepaisydamas daugelio laikraščių, kongresmanų ir senatorių zurzėjimo. Kad ir rusai su japonais draugauja, Jungtinės Valstybės siunčia ginklus ir karo medžiagas sovietų valdžiai ir savo produktais maitina Raudonąją armiją.

Kremliaus bosas ir jo patarėjai turėtų tai suprasti ir įvertinti. O jie apsimeta to visko nematą ir užgauliojančiais kaltinimais svaidosi Amerikos adresu.

Kuo išaiškinti tokią sovietų valdžios "nekantrybę"?

Čia gali buti viena iš dviejų: arba Rusijos valdžia bijo negalėsianti ilgiau išsilaikyti kare ir desperatiškai šaukia sąjungininkus skubintis jai į pagalbą; arba ji yra nusistačiusi nekooperuoti su Vakarų demokratijomis ir ieško priekabės atsukti joms nugarą.

Pereitame pasaulio kare Rusija kovojo sąjungininkų pusėje apie trejus metus, paskui susmuko ir iš karo pasitraukė. To susmukimo vaisius buvo bolševizmas. Rusija į aną karą stojo visai nepasiruošusi; ji neturėjo pakankamai net šautuvų savo kareiviams, siunčiamiems į frontą. Todėl kareiviai krito mušių laukuose, kaip musės.

Bet ekonominių atžvilgiu Rusija tuomet buvo stipresnė, negu Sovietų Sąjunga. Ji turėjo daug sutaupyto per šimtmečius turto. Žmonių masės gyveno skurde, bet nemirė badu.

Sovietų Rusija stojo į karą, militariniu atžvilgiu gerai prisirengusi — daug geriau, negu pasaulis numanė. Ginkų ji turėjo milžinišką atsarggą, taip kad per pirmąjį pusmetį ji sugebėjo kone be jokios pagalbos iš užsienio kautis su vokiečiais 2,000 mylių fronte. Amunicijos dirbtuvės, pastatytos Uralo srityje ir Sibire, duoda galimumo sovietams ir dabar, trečiuose karo metuose, parupinti didelę daugumą reikiamų ginklų Raudonajai armijai.

Bet ekonominė žmonių buklė Sovietų Sąjungoje buvo sunki, karui dar neprasidėjus, ir dabar pasidarė, be abejonės, dar sunkesnė. Rusijos liaudis jau buvo pergyvenusi bolševikų valdžios laikais **dvi pasibaisėtinas bado katastrofas,** kuriose žuvo, gal but, daugiau gyvasčių, negu mušiuose su Hitlerio gaujomis per visą dabartinį karą.

Galimas daiktas, kad ekonominė padėtis Sovietų Sąjungoje darosi nepakenčiama ir valdžia todėl reikalauja, kad anglai ir amerikonai darytų ką galėdami ko greičiausia baigti karą.

Tai butų liudna situacija, bet Maskvos nebutų galima kaltinti dėl jos "nekantrybės". Skęstantis, sako, ir už skustuvo griebiasi.

Tačiau, jeigu tokios desperatiškos bėdos nėra, tai nuolatiniai sovietų dejavimai, kad Anglija ir Amerika nenorinčios jai padėti, yra **politika,** ir dargi visai ne aukštos rūšies.

APŽVALGA

U. A. W. PALIKO "DEŠINIŲJŲ" KONTROLĖJE

—v—

Automobilių darbininkų unijos (United Automobile Workers, arba U. A. W.) konvencija Buffalo mieste išrinko tarptautinę vykdomąją tarybą, kuri susideda iš prezidento, dviejų vice-prezidentų, sekretoriaus-iždininko ir 18 kitų narių, atstovaujančių įvairių distriktų organizacijas. Taryba vadinasi "tarptautinė" dėlto, kad į ją įeina atstovai ne tiktai iš Jungtinių Valstybių, bet ir iš Kanados.

Daugumą vietų laimėjo "dešinioji" srovė, kuriai vadovauja unijos prezidentas, R. J. Thomas, ir vice-prezidentas Walter R. Reuter. Ji turės taryboje 600 balsų prieš "kairiojo sparno" 502 balsu.

—v—

PRUSAI NEBUVO SLAVAI

—v—

Latvijos ministeris, Dr. Alfred Bilmanis, rašo New Yorko "Times'e" (1943 m. spalio 10 d.), kad reikia skirti Prusų junkerius (bajorus) nuo Rytprusių gyventojų masės, kuri susideda iš germanizuotų senųjų prusų; o prusai buvo artima giminė lietuviams ir latviams. Sako:

"Šalia lenkų rasės kašubų ir mozurų, kurie gyvena prie Vislos žiočių ir pietvakarinėje Rytprusių dalyje, Rytprusių centrinė dalis yra apgyventa germanizuotų senųjų prusų, rytinė dalis — paliai Lietuvos sieną — apgyventa lietuvių, o Rytprusių Baltijos pajuryje gyvena kuronai, latviška padermė, nuo kurios gavo vardą Kurische Haff ir Nehrung. Jie dar ligi šiol tarpusavėje vartoja latvišką kalbą.

"Rytprusiai tikrumoje yra Baltijos valstybė 14,284 ketvirtainių mylių ploto su 2,-300,000 gyventojų. Vokiškas gaivalas tenai yra svetimas, taip pat kaip ir kitose Baltijos valstybėse ir sudarė vadinamą 'Oberschicht' (viršutinį sluoksnį), valdančiąją oligarchiją. Jie galėtų buti iškelti į jų tėvynę, repatrijuoti, o jų neteisėtai įgytieji dideli dvarai, pravedus žemės reformą, išdalinti originaliems to krašto gyventojams, kurie yra ne vokiškos kilmės."

Vokietijos užtarėjai gali pasakyti, kad Rytprusių gyventojai šiandien daugumoje kalba vokiškai. Į tai atsako Dr. Bilmanis:

"Yra Amerikos respublikų, kurių oficiali kalba ispaniška, bet jos nepriklauso Ispanijai. Kodėl tad Rytprusiai turi priklausyti vokiečių Reichui?"

Rytprusius užkariavo viduramžiuose vokiečiai kryžiuočiai, kurie tenai atvyko neva krikščionybę platinti, bet iš tiesų — plėšti ir žudyti vietinius gyventojus! Įsitvirtinę prie Baltijos juros, jie per kelis šimtmečius teriojo prusų, latvių, žemaičių ir lietuvių žemes.

Kryžiuočių ordinui susijungus su Brandenburgo kunigaikštyste (kurioje guli Berlynas), įsikurė stipri militarinė valstybė, kuri priėmė "Prusijos" vardą — nuo tos genties, kurią kryžiuočiai buvo išnaikinę.

Iš šitos Prusijos sklido agresinga **militarizmo dvasia** visoje Vokietijoje, kurią Prusijos karaliams pasisekė pavergti.

Norint militarizmą Vokietijoje "išrauti su šaknimis", kaip išsireiškė prezidentas Rooseveltas, reikia **išdraskyti jo lizdą Rytprusiuose** panašių budu, kaip pataria Latvijos ministeris.

PASAKA

—v—

Viename smetonininkų organe koks ten slapukas cituoja kun. V. Bartuškos pasakojimą, kaip socialistai atsisakę dalyvauti "katalikų šaukiamame Lietuvių Seime Chicagoje", 1914 metais:

"Atsisakymą, sako, motyvavo tuo, 'kad tarp musų ir klerikalų nėra bendrų reikalų nei Amerikoje, nei Lietuvoje'."

Tai tuščia ir nelabai išmintinga pasaka. Jeigu socialistų nusistatymas butų buvęs toks, kaip pasakoja kun. Bartuška, tai jie su "klerikalais" visai nebutų kalbėjęsi apie seimo šaukimą 1914 metais. O tikrumoje buvo ilgokos diskusijos. Vienas susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 30 žmonių, atstovavusių įvairias musų sroves, tęsėsi apie keturias valandas.

Nebuvo susitarta dėl to, kad katalikų vadai kvietė socialistus ir tautininkus dalyvauti jų vienų sumanytame (ir jau baigiamame organizuoti) suvažiavime. Socialistai siulė, kad seimui vietą, laiką ir programą nustatytų **bendras visų trijų srovių komitetas.** Katalikai nesutiko, sakydami, kad jie jau negali keisti suvažiavimo vietos ir laiko, o dviejuose suvažiavimuose dalyvauti jiems butų per didelė našta.

Tuomet susirinkimas daugumą balsų nutarė, kad Chicagoje šaukiamas seimas bus "vienos srovės, o ne visuotinas" seimas. Kartu su socialistais balsavo tautininkų (arba, kaip tuomet sakydavo, "tautiečių") atstovai.

Visuotinas seimas paskui buvo nutarta šaukti Brooklyne.

Kun. Bartuška apie tuos įvykius galėjo patirti tiktai iš kitų žmonių pasakojimų, nes jisai į Ameriką dar nebuvo atkeliavęs. Tie, kurie jį "informavo", matyt, arba patys nežinojo faktų, arba (kas pas mus yra madoje) tyčia "padailino" juos, kad išeitų įspudingesnė istorija.

—v—

ĮVAIRENYBĖS

—v—

BIOLOGINIAI SPINDULIAI

Prieš keletą metų rusų biologas prof. A. Gurvičius įrodė, kad kaip augalų, taip ir gyvių audiniai tam tikrose sąlygose leidžia spindulius, kurie veikia kitus arti esančius gyvus audinius; jie šiuose audiniuose padidina ląstelių skaitdymosi procesus. Šituos nuostabius spindulius pavadino **mitogenetiniais** spinduliais. Su visos eilės įvairių bandymų pagalba buvo įrodyta, kad šie spinduliai, kaip ir kiti, nuo vienų daiktų, veidrodiniais paviršiais, atspindi (atšoksta), pro kitus praeina lužd ami, pav., pro putnago plokšteles, o kituose daiktuose susigeria, pav., stikle ir ypač tenesių plokštėlėse. Buvo surasta tų spindulių bangų ilgis — apytikriai jis lygus nuo 2 iki 8 tukstančių Ongstremo vienetų (Ongstremo vienetas lygus 10^{-8} cent., arba 1 milijardinė dalis cent.). Be to buvo pastebėta, kad tos pačios bangos ilgumo ultravioletiniai spinduliai taip pat sudaro mitogenetinį efektą. Šituo pakankamai buvo išaiškinta mitogenetinių spindulių prigimtis.

Prof. Gurvičio mokinys Frankas, tyrinėdamas raumenis, pastebėjo, kad raumuo susitraukdamas didina mielių mitozų[1]) skaičių (tarp susitraukiančio raumens ir mielių atstumas — 6-10 milimetrų). Mitozų padidėjimas aiškiai matyti palyginus veiktas ir neveiktas kontrolines mieles. Kontrolinės mielės laikomos visai kitokiose pat sąlygose tik šalia ramių nesusitraukiančių raumenų. Tokiu budu darosi aišku, kad raumenys susitraukdami (veikdami) skleidžia mitogenetinius ultraviolėtinius) spindulius.

Čia tenka pastebėti, jog tyrinėjant mitogenetinių spindulių veikimą geriausiai esti su tais spinduliais veikti svogunelio šakneles arba mielių kulturos ląsteles. Bet tatai stebėti ir tyrinėti galima naudojantis tik biologiniais metodais, nes šitie spinduliai taip silpni, jog labiausiai jautri fotografinė plokštelė, pritaikyta ultraviolėtiniams spinduliams sugauti, jų negali sučiupti. Apskaičiuota, kad svogunėlio šaknelė 600 kartų jautriau reaguoja į šituos spindulius, negu sakyta fotoplėnelė. Organizmai savo jautrumu ne tik čia praneša žmogaus prietaisus; pav., kai kurios bakterijos į mažiausius deguonies kiekius, kurių jokiais cheminės analizės metodais nesučiupsi, reaguoja imdamos švytėti. Yra ir kitų įrodymų, kad kol kas dar daugelyje atvejų organizmai jautresni už žmogaus prietaisus.

Iki šiol apie raumenų veikimą tiek težinojom, kad jie be mechaninio duodavo dar elektrinį ir šilimos efektą. Dabar prie šitų trijų tenka pridurti vadinam. spindėjimo efektas — ultraviolėtinių (mitogenetinių) spindulių spindėjimo efektas.

Frankas konstatavo ne tik patį mitogenetinių spindulių ėjimo iš raumenų faktą, bet tiksliai nustatė, kokias raumenų susitraukimo fazes atitinka sakytų spindulių spindėjimas. Per tuos savo bandymus jis tarp raumens ir mielių statė nedidelį skridinį su plyšiu. Kadangi spinduliai gali veikti mieles tik tada, kai tarp raumens ir mielių esti plyšys, o ne skridinys, tai nesunku parinkti tinkamą skridimo sukimosi greitį, kad plyšys tarp mielių ir raumens atsistos momentui tik per tam tikrą tiksliai nustatytą raumens susitraukimo fazę. Raumenys gi turi tokią ypatybę, kad suerzintas vieną akimirką raumuo ne iš karto susitraukia, bet tik, tiesa, po labai trumpo latentinio (paslėpto) periodo, lygaus maždaug 0,01-0,02 sekundės. Po to raumuo ima susitraukti iki maksimumo (0,05 sek.) ir vėl atsileisti (apie 0,05 sek.). Frankas įrodė. jog raumens spindėjimas pasireiškia tik tada, kai besisukančio skridinio plyšys atsistoja tarp mielių ir raumenų, kai šis esti latentinėj buklėj arba pačioj pradžioj susitraukimo. Vadinas, raumuo spindi latentinio sujaudinimo metu — tuo metu, kada ten vyksta paruošiamieji procesai prieš susitraukiant raumeniui. Ir elektrinis efektas, t. y. susidaręs raumeny potencialų skirtumas taip pat susidaro per tą patį momentą, o ne tada, kai jau matom raumens susitraukimą. Tyrinėtojui čia tuoj kyla mintis, kad ir elektros ir mitogenetinio efekto priežastys bus greičiausiai tos pačios.

Bet tada kyla klausimas — kokios? Nors į šį klausimą šiandien atsakyti yra sunku, tačiau yra gana pagrindo prileisti, kad čia turim reikalą su tam tikromis cheminėmis reakcijomis, butent, su tomis pačiomis, kurios sukelia raumens susitraukimą.

Tačiau kaip ten bebutų, čia svarbu tai, kad mokslas mums įrodo visai naujų reiškinių buvimą organiškuose kunuose. Tolimesni tyrinėjimai be abejo dar daugiau ką įdomaus ir svarbaus atidengs šioj srity.

1) Mitozu vadina ląstelės branduolio skaidymosi vaizdą; pirma įvyksta ląstelės branduolio skaidymasis, o po to ir visos ląstelės.

Musų "Tautos Vadas"

(MEDŽIAGA PSICHOLOGIJOS STUDIJAI)

VI.

Baimės jausmas, kuris taip ryškiai pasireiškė musų "tautos vado" asmenyje Mintaujos gimnazijos laikais, neapleido jo visą gyvenimą. Tuo nėra ko stebėtis, nes šis jausmas jam įgimtas, juo atsikratyti "musų vadas" negali. Yra pagrindo manyti, kad baimė lydės musų "tautos vadą" iki grabo lentos.

Tai nemalonus reiškinys, bet nieko prieš jį nepadarysi. Psichologai deda pastangas surasti baimės priežastis, šiuo reikalu sukurė visą eilę hipotezių, bet nieko apčiuopiamo dar nesurado.

Vieni vyrai gema drąsiais, sako, o kiti bailiais. Pagaliau ir šis suskirstymas ne taip jau aiškus. Kartais visiems žinomas drąsus vyras, kuris turėjo progos kelis kartus savo drąsą parodyti, bailiu virsta. Gyvenime pasitaiko ne vienas vyras, kuris mušių metu didžiausiu drąsuoliu pasirodo, o namo grįžęs žiurkės išsigąsta. Visi žinome vyrų, kurie pavojingiausiems mušeikoms drąsiai krutinę atstato, bet dažnai savo žmonos bijo.

Psichologai tvirtina, kad vieniems baimės jausmas yra įgimtas, o kituose jį sukelia kudikystėje įvykę nemalonųs ir pavojingi nuotykiai. Kitiems pakanka kudikystės pasibaisėtinų pasakų, kad sukeltum baimės jausmą visam gyvenimui.

Jeigu stebėsime tolimesnius musų "tautos vado" poelgius, tai pastebėsime, kad juo metų skaičius pas jį augo, tuo labiau jo asmenyje pasireikšdavo baimės jausmas. Ir blogiausia, kad ta baimė pasireikšdavo kaip tiktai tokiais laikotarpiais kada reikėdavo parodyti bent truputį drąsos.

Baimės jausmas yra persisunkęs į visą "tautos vado" psichologiją, jis atsispindi ir jo politiniuose įsitikinimuose, jeigu sutiksime, kad jis tokius turi. Niekam ne paslaptis, kad baimės jausmas nedavė "tautos vadui" ramybės visą "vadavimo" laikotarpį.

Mums, lietuviams, yra nepatogu sakyti, kad musų "tautos vadas" buvo baimės jausmo apimtas, kai Lietuvą apleido. Oficialiame valdžios dokumente užfiksuota, kad musų "tautos vadas" "sveikatos taisyti išvažiavo". Amerikon nuvažiavęs "tautos vadas" pareiškė, kad jis "Lietuvos vėliavą užsienin išnešęs". Bet, tarp musų šnekant, mes juk visi aiškiai žinome, kad "tautos vadas" užsienin kurė baimės apimtas.

Nei jam Lietuvos vėliava rupėjo, nei jam sveikata rupėjo, kai jis skubėjo prie vokiečių rubežiaus. "Tautos vadas" baimės apimtas skubėjo savo gyvybės gelbėti, o vėliavą žmona su dukterim jam vėliau išsiuvinėjo.

Bet grįžkime prie ankstyvesnių laikų.

Musų "tautos vado" studentavimo laikais, o vėliau ir nevykusio advokatavimo laikotarpiu, visoje Rusijoj ėjo griežčiausia kova su caro režimu. Dauguma Lietuvos studentijos ir mokslus baigę inteligentai matė, kad lietuviai galės laisviau gyventi tiktai tuo metu, kai caro sostas bus sugriautas ir absoliutizmo galia palaužta. Kaip vėliau patyrėme, šie Lietuvos inteligentai neklydo.

Didelė studentų dauguma metėsi kovon prieš absoliutizmą ir caro režimą. Kai kurie studentai dirbo bendrai su rusais kovotojais arba jų grupėmis, kiti vedė kovą pačioje Lietuvoje. Nebuvo nė vieno gyvesnio studento, kuris nebutų vienaip ar kitaip šion kovon įsivėlęs.

Vyresnių Lietuvos inteligentų tarpe sunku surasti bent vieną, kuris nebutų prie šios kovos prisidėjęs. Beveik kiekvienas jų patyrė caro kalėjimų "malonumus", daugeliui teko paragauti žandaro nagaikos, keliems teko net ir Sibire atsidurti. Dalis tų laikų inteligentų buvo priversti bėgti iš Lietuvos, ir net iš Rusijos.

Dalis užsienin išbėgusių kovotojų vėliau grįžo Lietuvon, bet buvo ir tokių, kurie neturėjo tokių galimybių. Jie apsigyveno užsienyje, ten baigė mokyklas. Dar ir šiandien tos inteligentijos atstovai aktyviai stovi lietuvių laisvės sargyboje, nors jie po 30 metų Lietuvos nematė.

Na, o kaip musų "tautos vadas" elgėsi tuo laikotarpiu, kada visi susipratusieji jaunuoliai kovojo dėl krašto laisvės?

Pradžioje "tautos vadas" užmezgė ryšius su kairiau nusistačiusiais studentais, porą vasarų su jais padraugavo. Bet kai savo ausimis patyrė kokiose sąlygose jie dirba, kai savo akimis pamatė kokios pasekmės laukia griežtesnių kovotojų, jeigu jie pakiuva į žandarų rankas, jis nutarė skirtis su kairiaisiais.

Šiuo atveju "tautos vadas" jau nesielgė taip, kaip jis padarė Mintaujos gimnazijos protesto metu. Jis jau buvo paaugėjęs ir žinojo, kad nepasirodyti draugų tarpe be jokio pasiaiškinimo negalima. "Tautos vadas" pareiškė, kad jis nesutinkąs su "kairiųjų nusistatymu". "Tautos vadas" staigiai įsitikino, kad tokiomis griežtomis priemonėmis, kaip caro nuvertimas, nieko gero kraštui negalima atnešti. Na, o apie socialistų vartojamas priemones ir propagandą prieš carizmą, tai ir kalbos negalėjo buti. "Tautos vadas" pasirinko "auksinio vidurio" kelią.

Žmogus gali keisti savo įsitikinimus, pakaitos gyvenime vyksta, bet jos visuomet yra surištos su rimtais ir logiškais apgalvojimais, su gyvenimo duotomis pamokomis. "Tautos vadas" nesugebėjo duoti jokių rimtesnių argumentų savo "atsiskyrimui". Nesugebėjo, nes jo "atsiskyrimas" buvo pagrįstas baime.

Musų "tautos vadas" bijojo kalėjimo, bijojo persekiojimų, nenorėjo patekti į žandarų rankas, bijojo netekti vietos, todėl ir pasitraukė.

—Kazys Varkala

—v—

Margumynai

—v—

ŠEŠKO SMARVĖ — NAUJA PALAIMA ŽMONIJAI

Pas lietuvius ir kitas tautas šeškas neturi "gero vardo". Žmogus norįs savo kaimyną pašiepti ar įžeisti, sako: "Tu, šeške!"

Kiekvienas pyksta, kai jį pavadina šešku. Dalykas, matote, tokis: šeško smarvė žmogui nepakenčiama. Jei žmogus vadinamas šešku — aišku, jis turi but negeras. O kas nori but negeru, ypač šešku,

Bet — jųs galit but ramųs. Netolimoje ateityje šeškas veikiausiai turės "gerą vardą". Du Minesota mokslininkai šiomis dienomis paskelbė naujieną: šeško smarve bus galima apsaugoti pašarų reikmenis nuo parazitinių gyvunų — žiurkių, pelių ir kitų. Chemiškai atmiežta šeško "smarvė" dedama į pašarą ir, sako, tokio pašaro pelės ir žiurkės neliečia.

Ypač grudams apsaugoti toji "smarvė" busianti gera.

Taigi, taigi — "negarbė" gali virsti tikra palaima. O dėl jos ponas žmogus turės but dėkingas "smarvei" šeškui!

KARO RACIONAVIMO KNYGELĖM REGISTRACIJA CICERO MOKYKLOSE

REGISTRACIJOS DIENOS SPALIO 19, 20 IR 21

Registracija Ketvirtai Racionavimo Knygelei bus laikoma Cicero viešosiose mokyklose spalių mėnesio 19, 20 ir 21 dd. Planai davimui naujos Ketvirtos Racionavimo Knygelės bus tokie pat, kokie buvo davimui Racionavimo Knygelių I ir II.

Racionavimo Knygelę Trečią reikia atsinešti į registravimosi vietą. Asmuo, kuris neturės Trečios Racionavimo Knygelės, negalės užsiregistruoti Ketvirtai Knygelei. Aplikaciją Ketvirtai Racionavimo Knygelei turi išpildyti užaugęs šeimos narys. Tuo atvėju, kai užaugęs šeimos narys negali atsilankyti asmeniškai, aplikaciją gali išpildyti autorizuotas agentas; jis turės parodyti Racionavimo Knygelę Trečią to asmens arba asmenų, kuriuos jis užregistruos.

Šeimynos — išpildo vieną aplikaciją visai grupei žmonių, turinčių kraujo giminystės, ženatvės ir priėmimo ryšius, kurie gyvena toj pačioj šeimoje. Ton aplikacijon reikia įrašyti šeimos narius, kurie laikinai yra išvykę iš namų, pav. studentus, keliauninkus arba pacientus ligoninėse, pasitraukusius iš namų ne ilgesniam, kaip 60 dienų laikui.

Pavieniai — asmens gyvenantieji tuose pačiuose namuose (šeimoje), bet kurie nėra giminės kraujo ryšiais, ženatve ar priėmimu, turi išpildyti paskiras aplikacijas.

Kiekvienas aplikantas turi pažymėti amžių visų asmenų, kuriuos jis arba ji nori užregistruoti. Joks aplikantas nebus priimamas registracijos vietoje, kurs neturės tikrų informacijų apie savo amžių arba amžių visų asmenų, kuriuos jis nori užregistruoti.

Tikslu juo sklandžiau atlikti registracijos darbą ir išvengti susigrudimo Cicero mieste numatoma darbą paskirstyti pagal pirmesnių registracijų planą. Todėl asmens, kurių pavardės prasideda raidėmis —

A,B,C,D,E,F ir G registruosis antradienį, spalio 19 d., priešpiet

I,J ir K registruosis antradienį popiet

L,M,N,O,P ir Q registruosis trečiadienį priešpiet

R,S,T ir U registruosis trečiadienį popiet

V,W,X,Y ir Z registruosis ketvirtadienį priešpiet arba popiet.

Jeigu kuriems nurodytas aukščiau laikas bus neparankus užsiregistruoti, tai tokie asmens turi stengtis užsiregistruoti antradienį arba trečiadienį kaip galima anksčiau. Pamokų nebus nė antradienį, nė trečiadienį. Registracijos darbuotojai ir aukštesniųjų mokyklų studentai bus savo vietose ketvirtadienį užregistravimui tų asmenų, kurie negalėjo užsiregistruoti antradienį arba trečiadienį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Aezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
DR. GRACE ILIFF
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2—4 ir 7—9 vak.
Ketvirtadieniais tik pagal sutartį
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen HEMLOCK 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir
6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
vai. Nedėlioj pagal susitarimą.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. HEMLOCK 5849
Res. Tel. HEMLOCK 2324
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8
Treč. ir Sekm. susitarus.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. LAFayette 0094
Jeigu Neatsiliepia—
Šauk KEDzie 2868.
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirt. 6—9 vak.
Penktad. nuo 8:30 iki 9:30 vakaro,
Šeštad. 6 v. vak. iki 9:30 vak. Trečiad. ir Sekmad. pagal susitarimą.

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2
ir nuo 6 iki 8.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.
Phone YARDS 7299

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, arba aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Seredomis uždaryta, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlioj pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
3241 S. Halsted Street
PHONE CALUMET 4591
RAKANDŲ KRAUTUVĖ

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir aukušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus, X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110.
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS:
4729 So. Ashland Ave.
— 2-ros lubos —
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos:
Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Pirmą Kartą...

ATEITININKŲ DRAUGOVĖS ŠOKĖJAI DALYVAUS "N-NŲ" RUDENINIAM KONCERTE

Pirmos Dovanos Laimėtojai Harvest Festivale

Kaip jau visiems Naujienų skaitytojams žinoma, Naujienų rudeninis koncertas įvyks sekmadienį, lapkričio 14, 1943, Sokol Hall, 2337 S. Kedzie Ave. Apart Ateitininkų Draugovės šokėjų, bus dar kiti žymųs artistai, apie kuriuos pakalbėsime kitą kartą.

Šis Naujienų koncertas bus tikra dailės šventė. Iš anksto kviečiame pradėti ruoštis į tą nepaprastą dailės parengimą. — Naujienų rudeninį koncertą.

LIUCIJA PILIPONYTĖ-ZAIKIENĖ

Ateitininkų Draugovės šokėjų grupės mokytoja.

ATEITININKŲ DRAUGOVĖS ŠOKĖJŲ GRUPĖ

Iš kairės dešinėn: Lucija ir Jonas Zaikiai, Bronė Skirienė ir Vincas Samoška, Bronė Motužienė ir Antanas Petrokas, Onutė Petrošiutė ir Vladas Klemka.

Britai Žiuri Į Prez. Rooseveltą, Kaipo Į Pasaulio Viltį

—v—

Iš Anglijos šiomis dienomis sugrįžo Chicagos Universiteto profesorius ir vice-prezidentas William Benton. Jis lankėsi Anglijoje kartu su Eric Johnstonu, United States Chamber of Commerce prezidentu.

Pasak Bentono, visi britai žiuri į prezidentą Rooseveltą, kaipo į pasaulio viltį. Visi — pradedant britų vadais ir baigiant paprasčiausiais žmonėmis, kuriuos sutinki gatvėse.

Ir visi jie kalba: Argi Jungtinės Valstijos neišrinks prezidento Roosevelto ketvirtam terminui? Kaip tai gali buti, kad neišrinktų. Jis juk yra visų žmonių liepsnojanti viltis.

Britai, sako Benton, turi keistoką supratimą apie chicagiečius. Jiems atrodo, jogei Chicagą dominuoja "Tribune" dienraštis ir to dienraščio pažiurų žmonės.

Padėjo Vainikus Prie Columbus Monumento

—v—

Antradienį Chicagoje buvo minima Columbus Diena ir kartu 451 metų sukaktis kai Columbus atrado Ameriką. Grant Parke, prie Columbus stovylos, italų draugijų atstovai padėjo vainikus.

—v—

Išteisino Moterį Nušovusią Vagilį

—v—

Mrs. Florence Allen, 1637 W. North avenue, nušovė 17 metų Chesterį Ochal, 1428 W. Walton st., kuris įsibriovė į jos namų virtuvę. Koronerio Jury išnešė sprendimą, kad nušovimas yra pateisinamas.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

Mėras Įteiks Naują Tranzito Planą Miesto Tarybai

—v—

Prieš savaitę Chicagos mėras Edward J. Kelly paskelbė, kad jis darbuojasi paruošimui naujo Chicagos tranzito plano, kuris galįs pasirodyti kaip "revoliucinis" tulų interesų akyse. Mėras anuomet atsisakė plačiau apie planą painformuoti publiką.

Kaip šiandien, trečiadienį, mėras Kelly ketino įteikti naują Chicagos tranzito planą miesto tarybai. Jis ketino taipgi prašyti, kad miesto taryba planą priimtų vykdymui gyvenime.

Vėl atsisakęs duoti platesnių informacijų apie planą, pirm negu jį gaus miesto taryba, mėras tik pareiškė, jogei kompeticija yra geras dalykas biznyj.

—v—

Plaukų Kirpimas Kaštuos $1.00

—v—

Chicagos barberiai, barzdaskutyklų savininkai, nutarė pakelti mokestį plaukų kirpimui. Iki šiol mokėjome plaukų kirpimui penkias dienas savaitėje po 75 centus, o šeštadienį arba dienomis prieš šventes 85 centus. Gi ateity teks mokėti plaukų nukirpimui penkias dienas savaitėje po 85 centus, o šeštadienį arba dienomis prieš šventes $1.00.

Nutarimą pakelti mokestį už plaukų kirpimą padarė Master Barbers Association.

4,000 Trokų Vairuotojų Streikuoja

—v—

Pietų rytų valstijų miestuose, Atlanta, Birminghame, Nashvillėje ir Memphise, sustreikavo praėjusio pirmadienio vakare apie 4,000 trokų vairuotojų ir jų pagalbininkų. Armijos trokai paleista darbui tose vietose, kur transportacija reikmenių buvo labai svarbi.

Streikas kilo prieš trokų šoferių unijos nusistatymą, reiškia, streikas yra neautorizuotas. Jis kilo todėl, kad Karo Darbo Taryba atidėliojo sprendimą trokų vairuotojų reikalavimo pakelti jiems algas.

Pirmadienio vakare buvo dedamos pastangos iššaukti į streiką ir St. Louis trokų vairuotojus. Tuli asmens, važinėdami privačiais automobiliais mieste, įkalbinėjo trokų vairuotojus sugrįžti į savo garažus. Unijos gi viršininkai įspėjo vairuotojus, jogei streikas gali skaudžiai užgauti svarbių medžiagų transportaciją. Jie patarė vairuotojams nestreikuoti.

—v—

Pirma Konvencija Stevens Viešbuty

—v—

Stevens viešbutis perėjo iš armijos į privačias rankas. Pirmoji konvencija Stevens viešbuty bus laikoma Chicago Institute of Medicine lapkričio 17 ir 18 dd. Būtent, pirmoji konvencija bus laikoma po sugrįžimo Stevens viešbučio į privačias rankas.

—v—

Gal Nebeduos Sviesto Valgyklose

—v—

Chicagos Valgyklų sąjunga išleido įspėjimą savo nariams restoranams nebeduoti sviesto valgytojams, kai jie užsisako sweet rolls, doughnuts ar šiltus sendvičius.

Be to, sąjunga įspėjo publiką, kad sviesto gal nebus duodama ir su kitais kai kuriais valgiais.

Sumažinimas sviesto valgyklose įvedama todėl, kad jaučiamas trukumas jo, o kita dėlto, kad sviestui punktų skaičius yra skiriamas didelis.

—v—

Žuvo Gaisre 5 Metų Vaikas

—v—

Katedžy adresu 4339 North Drake avenue antradienį kilo gaisras. Namo gyventjoa, ponia Hazel Chapman, 27 metų, pabėgo, tačiau gaisre žuvo jos penkių metų sunus Richard Chapman.

—v—

Trečios Karo Paskolos bonų kvota Illinois valstijoje buvo $921,000,000, gi viso bonų išpirkta $1,134,800,000 vertės.

GENGSTERIAI GRASINA GRAND JURY FORMANUI

—v—

Grand Jury dabartiniu laiku tyrinėja nudaigojimą Danny Stantono ir Martino Quirko. Policija ir Grand Jury jau gavo liudymų, kas nudaigojo ir vieną ir kitą gemblerių bosą. Tačiau ieškoma daugiau įveltų į tuos aktus asmenų.

Ryšium su Grand Jury tyrinėjimu jo pirmininkas, John T. Moran, gavo įspėjimą per telefoną ir grumojimą laišku, kad saugotų savo "žingsnius". Kitaip tariant, laiškas ir telefonas įspėjo, kad Grand Jury nelįstų perdaug giliai į gengsterių ir gemblerių reikalus, ba gali susilaukti bėdos jis pats, Moran, ir jo šeima.

Miesto vyriausybė paskyrė aštuonis policininkus saugoti taip Moraną, taip jo šeimyną. Gi valstybės gynėjo Courtney ofisas pradėjo ieškoti kalbamo laiško autoriaus arba autorių.

YOUR MONEY OR HIS LIFE!

Los Angeles Examiner — U. S. Treasury Department

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

MERGINŲ — MOTERŲ

Jeigu jųs norite dirbti su svarbia šioj srity organizacija ir turėti geriausias sąlygas, kur kiti darbininkai yra nepaprastai kooperatyvus ir draugiški, tai pasijdomaukite šiais pastoviais darbais:

KASIERKŲ

PATARNAUTOJŲ

SANDWICH MOTERŲ

STEAM STALŲ

Klauskite Mr. Denny iš ryto.

174 W. Randolph Street
(Antras aukštas)
B/G FOODS, INC.

COUNTER, STEAM TABLE GIRLS
Moterų, naktinis darbas, 11 vak. iki 8 ryto. Viena valandą laisva pavalgyti. Baltiniai, valgis parupinta. Gera mokestis, nuolat darbas. Atsišaukite.
CHICAGO POST OFFICE CANTEEN
New Post Office Building.
Canal ir Van Buren Sts.

ŠEIMININKĖS
Mes turime vietų veiterkoms, busų bergaitėms, virtuvės pagelbininkėms, prie maisto sutaisymo, prie salad ir landrės darbininkių. Pritaikomos valandos. Patyrimo nereikia. Kreipkitės į 3-čią aukšta Employment Office. Marshall Field & Co. State and Washington.

HOTELIO DARBININKIŲ IR VALYTOJŲ
NUOLATINIS DARBAS
MALONI APLINKUMA.
$77 iki $80 į mėnesį. Kreipkitės į Housekeepers' Ofisa.
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 Sheridan Road

MOTERŲ IR MERGINŲ
VIRŠ 18 METŲ

PRIE 100% BUTINO KARO DARBO

Laikas ir pusė po 40 valandų darbo. Gera alga, nuolat darbas.
Puikios darbo sąlygos.

2310 S. PAULINA

MERGINŲ SALDAINIŲ PARDAVIMUI IR FONTANO PATARNAUTOJŲ
Pakuotojų, geros darbo sąlygos. Air conditioned krautuvė ir dirbtuvė. Gera proga toms, kurios nedirba karo pramonėj. Kreipkitės:
ANDES CANDIES
4430 N. Clark arba šaukit Longbeach 4910, Miss Wilson

REIKIA MOTERS abelnam namų darbui. Pirmadieniais ir penktadieniais, gera mokestis, darbas nuolat. Whitehall 6080.

REIKIA INDŲ PLOVĖJŲ, 3:30 iki 12:00; sekmadieniais nereikia. Gera mokestis, nuolat darbas. The Gay Grill, 3959 West 63rd Street, Hemlock 6307.

REIKIA DVIEJŲ MAIDS, $82.00 į mėnesį; sekmadieniais nereikia. Valandos 8—4. Annetta Hotel. 2417 South 52nd Avenue, Cicero 3180.

MERGINŲ IR MOTERŲ

Reikia dirbti maisto prezervų dirbtuvėj. Unijos sąlygos, gausit dirbti viršlaikį, darbas pastovus. Reikalingas sveikatos liudymas. Klauskite Mr. Haas.
Kreipkitės:
B. A. RAILTON Co.
2nd floor. 363 WEST ERIE ST.

MERGINŲ IR MOTERŲ
Darbas—lankstyti popierines dėžes.
PATYRIMO NEREIKIA.
Reguliarus algos pakėlimas.
DIENŲ IR NAKTŲ ŠIFTAI.
Atsišaukite asmeniškai.
CHICAGO CARTON CO.
4200 SO. PULASKI RD.

Užmuštos Moters Asmenybė Nenustatyta

Prieš trejetą dienų Bruce Hogsett, 17 metų, 2137 Washington blvd., važiavo 8 metų senumo automobiliu, neturėdamas nė miesto laisnio, nė saugumo stikerio. Jo mašina užmušė moteriškę apie 33 metų senumo prie Damen ir Warren gatvių. Kol kas nė antradienį niekas moteriškės asmenybės nenustatė.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

KELLOGG
SWITCHBOARD & SUPPLY COMPANY
Įsteigta 1897 m.

Per 46 metus išdirbtinėtojai aukštos rųšies telefonų įrengimų.

MES IŠMOKINSIME MOTERIS

SUDĖSTYMO IR MAŠINŲ DARBO.

MOKĖSIME GERAS PRADŽIOJE ALGAS.

APSIMOKĖS JUMS
ATSILANKYTI IR SUŽINOTI APIE DAUGELĮ PUIKIŲ SIULOMŲ PROGŲ.

6650 SO. CICERO AVE.

REIKIA MOTERŲ

100% Karinis Darbas

Mašinšapėj, korių kambary, prie assembling. Turi but tvirtos moterys. Dieninis ir naktų darbas.

CRANE CO.

Employment Depart.

4000 S. Kedzie Ave.

CUTTERS PRESS

OPERUOTOJŲ
PATYRIMO NEREIKIA
68c. į valanda.
48 VALANDŲ SAVAITĖ.
Nuolat darbas.
THOMAS MOULDING FLOOR COMPANY
4528 West 51st St.

REIKIA DRABUŽIŲ TAISYTOJŲ patvrusių prie moterų drabužių. Darbas pastovus arba galite dirbti atliekamomis valandomis. Gera mokestis ir bonai. Estess Shop, 58 East Washington Street, Room 1810.

PATYRUSIŲ MOTERŲ VIRĖJŲ, PAGELBININKIŲ
Gera mokestis, nuolat darbas. Puikios darbo sąlygos. Viena diena laisvos. Northwest side. ARMitage 10140.

PAKUOTI IR
PILDYTI ORDERIUS.
158 WEST HUBBARD.

MERGINŲ ARBA MOTERŲ
Prosinimo darbas, nuolat. Gera mokestis. Up-to-date Hand Laundry 1014 Rush St., DELaware 5687.

REIKIA STENOGRAFĖS kiek nors patyrusios: gera pradžios alga. Kreikitės į Dr. Sachs Laboratories, 5810 South Perry Avenue.

REIKALINGA PATIKIMA senyva (60) moteris namų darbui ir vaikų daboijimui: Yra maudynė, nuo $45.00 iki $60 mėnesiui. 1024 Westmore Road. Šaukit Winnetka 3055 musų kaštais.

VIDUTINIO AMŽIAUS moters, bendras namų darbas. Northshore namai, maža šaima. Ekstra valytoja yra pasamadyta. Savas kambarys, maudynė. $20 į savaitę, paliudymai. RANdolph 0006. Klauskite Mr. Monahan.

REIKIA MERGINŲ
Lengvam dirbtuvės darbui; gera alga pradžiai. Kreipkitės:
DR. SACHS LABORATORIES
5810 South Perry Avenue

REIKIA PATYRUSIŲ moterų sortuoti senus skudurus. Gera mokestis. Central Iron and Metal Co., 2455 Elston Ave., Klauskite Mr. Litchtman, Brunswick 2041.

REIKIA MERGINOS AR moters dirbti grosernėj ir delikatesų krautuvėj. Ttrumpos valandos, nuolatinis darbas, gera alga. Mondz, 2156 West North.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų-Darbininkių

The Kelling Nut Co.
Butina civilinė maisto industrija
REIKALAUJA
VYRŲ—VAIKINŲ
MOTERŲ—MERGINŲ
Dienų arba naktų šiftai. Patyrimo nereikia. Gera mokestis — garantuota 40 valandų savaitė—apmokėtos atostogos — dykai ligoninės apdrauda jums ir jusų šeimai — uniformos ir skalbimas dykai.
Atsišaukite:
The Kelling Nut Co.
Mr. Norkus
365 EAST ILLINOIS
2-ras elevatorius, 3 aukštas.
Jeigu dabar dirbate karinį darbą—tai neatsišaukite.

REIKIA MOTERŲ
Vaikinų ir Vyrų
Dalį arba pilną laika. Pasirinkite patys sau valandas. Lengvas darbas. Gera mokestis. Pakavimo departamente Model Airplane dirbtuvėje.
415 W. SUPERIOR ST.

VIRTUVĖJ PAGELBININKŲ 9:00—4:00 $24.00. Barbara's Restaurant, 1203 West Van Buren.

INDŲ PLOVĖJU į mažą ligoninę. Kambarys ir valgis. Gera alga. Nuolat darbas. Kreipkitės Pinel Sanitorium, 741 Diversey Parkway.

DŽENITORIŲ
VYRŲ ARBA MOTERŲ
100% karo dirbtuvė,
puiki alga.
HANNA ENGINEERING WORKS
1765 Elston Avenue

REIKIA INDŲ PLOVĖJU, 6 dienas į savaitę, 8 val. per dieną: valgis; privatus klubas. Covenant Club, 10 North Dearborn Street, Mr. Burkhart.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

160 AKRŲ FARMA, gerai išdirbta, puiki didelė stuba, didelė barnė dėl arklių ir karvių; taipgi yra kitokių pastatų; elektra gaunama; duodamos prioryties: 4 mylios iki Crete miestelio, Will kauntė. 50 mylių iki South Chicago. $100 akrui. Rašykite 11730 S. State St. arba šaukite Pullman 0098.

FURNISHED ROOMS—TO RENT
Gyvenimui Kambariai

FURNIŠIOTOS KITCHENETOS rendai; gera transportacija; pigi renda. 4822 Lake Park Avenue.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

PARSIDUODA NORGE 6 REFRIGERATORIUS, kaip naujas. 6825 S. Western Avenue.

PARSIDUODA REFRIGERATORIUS, naujai perdirbtas, — kain naujas. 3118 W. 43 St. Tel. Laf. 2329.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDAVIMUI GROSERNĖ IR Meat Market, su ar be namo. Senai išdirbtas ir puikus biznis. Randasi rezidenciiu distrikte, kur nėra kompeticijos. 2639 W. 65 St.

BUSINESS SERVICE
Biznio Patarnavimas

PATAISOME FURNASUS ir išvalome. Dykai apskaičiavimas. Air Conditioning Furnace Co., 3748 N. Cicero Ave., PALisade 2427.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

ARC WELDERS
Šešiasdešimt valandų darbas.
$60 IKI $73
Plus bonus už produkciją.

Upset Operators
FORGE HEATERS
$60 iki $95
Plus bonus už produkciją.

Steel Helpers
MOKINIŲ—THREADERS—ROUGH GRINDERS
$52.50 iki $60
Laipsniška pirmynžanga.

Mašinisto
$70 iki $87.50
Dienomis arba naktimis
10% naktinė premija.

Kelly O'Leary Steel Works
Kasdien 8 ryto iki 8 vakaro., sekmadienį nuo 8 ryto iki 3 popiet.
5757 WEST 65th STREET.

VYRŲ IR VAIKINŲ
Lankstyti popierines dėžes.
Reguliarus algos pakėlimas.
DIENŲ IR NAKTŲ ŠIFTAI.
Atsišaukite asmeniškai.
CHICAGO CARTON CO.,
4200 SO. PULASKI ROAD.

CAR LOADERS AND PACKERS
Nuolat darbas butinoj soy bean imonėje. Gera mokestis, paeiliui šiftai. Turite buti stiprus. Gera transportacija. Arti North Avenue ir Halsted St.
927 BLACKHAWK ST.

VYRŲ IR VAIKINŲ
Bus boys, dienomis, naktimis darbas. Dish room vaikinų. Linens, valgis paruoštas. Gera mokestis, nuolat darbas.
CHICAGO POST OFFICE CANTEEN
New Post Office Building,
Canal-Van Buren Sts.

VISOKIU VIREJU (COOKS)
Dienų darbas, coffee men, naktinis darbas. Linens ir valgis parupinta. Gera mokestis, nuolat darbas.
CHICAGO POST OFFICE CANTEEN
New Post Office Building.
Canal ir Van Buren Sts.

REIKIA VYRŲ
DIRBTUVĖS DARBUI
68c. į valanda.
Laikas ir pusė už virš 40 valandų.
54 VALANDŲ SAVAITĖ.
PATYRIMO NEREIKIA.
Nuolat darbas.
THOMAS MOULDING FLOOR CO.
4528 W. 51st STREET.

REIKIA 5 VYRŲ
Bendras sandėlio darbas.
PATYRIMO NEREIKIA
Atsišaukite į
VAUGHAN'S SEED STORE
601 West Jackson Boulevard.

DARBININKŲ ir pagelbininkų, prie statybos geležies darbo. Henry E. Gremp Co., 2864 East 95th Street.

REIKIA VYRŲ
Siuntimo, orderių ir pakavimo departamentui. Gera mokestis. Galite prasisiekti. Essential dirbtuvė. Mr. Katz, 1925 South Michigan Avenue.

REIKIA VYRU
Silk finišerių drabužių valymo dirbtuvėj, $1 per valandą. Pastovus darbas dabar ir po karo. Autobusai priveža prie durų. SMITH CLEANERS, 4921 W. 95 St. Oak Lawn 555.

VYRŲ 25 iki 60 METŲ
Scrap yard darbininkų, pagelbininkų, shearmen, torchmen, draiverių. $40 iki $50 į savaitę. Butina industrija. Darbai, kurie tęsis ir po karo.
Peoples Iron and Metal Company
5835 SO. LOOMIS BLVD.

VYRŲ! VYRŲ!
Reikia vyrų dirbti maisto prezervų dirbtuvėj. Unijos sąlygos, viršlaikis, abelnai 48 valandas per savaitę. Darbas nuolotinis. Reikalingas sveikatos liudymas. Klauskite Mr. Haas.
Kreipkitės:
B. A. RAILTON CO.
2nd floor. 363 W. ERIE ST.

VYRŲ IR VAIKINŲ pasiuntinių darbams. Chicago Dental Mfg. Co., Room 1433, 25 East Washington Street.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

PIENO
IŠVEŽIOTOJŲ

BUTINOJ MAISTO INDUSTRIJOJ

MINIMUM MOKESTIS.
$49.00 į savaitę.
Atsišaukite
THE BORDEN CO.
320 W. 70th PLACE
3014 N. TRIPP AVE.
3644 BROADWAY
7301 W. HARRISON ST.
(Forest Park, Illinois)

REIKIA VYRŲ

100% Karinis Darbas

Leiberių, dirbti kieme, trokerių, užsakymų pildytojų, korių kambary, liejykloj, forge, mašinšapėj.

Patyrimo nereikia

CRANE CO.

Employment Depart.
4000 S. Kedzie Ave.

DIRBTUVĖS DARBAS.
Prie popieriaus ir tt.
Gara Valandų Rata
Laikas ir pusė už viršlaikį.
TRANSO ENVELOPE CO.
3542 N. Kimball Ave.

REIKIA FOTOGRAFO spausdintojo. Pilna arba dalį laiko. Gera alga. 37 South Wabash.

PRESS ROOM PAGELBININKU Gera mokestis pradžiai. Dienų arba naktų darbas. Apmokėtos atostogos. Matykite Mr. Smith, 85 W. Harrison.

Reikia Vyrų
Lengvas dirbtuvės darbas. Nuolat darbas ir viršlaikis.
Englewood Millwork Co.
1534 West 59th St.

ČIA YRA TIKRA PROGA
Vyrams, kurie nori dirbti essential pramonėj. Darbas nuolatinis dabar ir po karo.
GERA ALGA IR PROGA IŠKILTI AUKŠTYN
ATEIKITE IR KLAUSKITE MR. BATZEL
1017 WASHINGTON BLVD.

REIKIA SARGO
$30 į savaitę, 5 naktis į savaitę. Nuolatinis darbas. 209 W. Jackson. Room 212.

BUS VAIKU
NUOLAT DARBAS
GERA ALGA
MALONI DARBO APLINKA
ATSIŠAUKIT I
TIMEKEEPERS OFISA
EDGEWATER BEACH HOTEL
5349 SHERIDAN ROAD

HANDYMAN
Nuolot darbas, dienomis. Gera alga blaiviam darbščiam vyrui. 40 valandų į savaitę. Daug viršlaikio.
PONTIAC
812 West Van Buren

HOUSEMAN VIEŠBUČIO darbui. $125.00 iki $150.00. Atsišaukit 4941 Lake Park Avenue.

MAŠINU OPERATORIŲ
Geros darbo sąlygos, gera alga. Nereikia fiziškos egzaminacijos. 158 North Desplaines St. 4 aukštas.

HOUSEMAN, $100 į mėnesį, 6 dienas į savaitę, be sekmadienių ir švenčių. Sherone Hotel Apartments, 4423 Sheridan Road. Long Beach 0800.

PORTERIO arba duonkepio pagelbininko, gera alga, geros valandos. Reuter's Bagery, 7177 West Grand Avenue, Merrimac 8723.

DUONKEPIO PRIE SALDŽIU rolls, duonos ir pajų, gera alga. Geros valandos. Reuter's, 7177 West Grand, Merrimac 8723.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA VYRŲ
REIKIA VYRO

ABELNAM DIRBTUVĖS DARBUI. 60c Į VALANDĄ PRADŽIAI IR 65c PO 30 DIENŲ, JEIGU BUS TINKAMAS DARBUI.

1385 N. BRANCH
2555 DIVERSEY

Karo Darbas prie laisvo laiko produktų
MAŠINŠAPIO PAGELBININKŲ VIRŠ 18 METŲ
Atsineškit gimimo metriką ir daleidimą dirbti.
GERA PROGA.
ELMES ENGINEERING WORKS of AMERICAN STEEL FOUNDRIES
230 N. Morgan Street
Lake St. "L" to Morgan

PUNCH PRESS OPERATORIŲ
100% KARO DARBAS
6 naktys į savaitę. Šmotų darbas. Laikas ir pusė virš 40 valandų. Gera alga, nuolat darbas.
Puikios darbo sąlygos.
2310 S. PAULINA

REIKIA PAGELBININKO šiping klerko. Patyrimas nebutinas. Nuolat darbas. Laikas ir pusė po 40 valandų darbo. Carman & Co., 1754 Walnut Street.

REIKIA PORTERIO į taverną. $20 i savaitę, kambarys ir valgis. Frank Engels, East Lake Avenue; Glenview, Telephone 689.

DARBININKŲ MEDŽIO DARBUI IR FINISHERS
Atisdaro nuolatinių darbų shaper operatoriams, prie piuklų, mašinų ir rankomis sanderių, lekelio spraverių, vyrų su irankiais ir šiaip pagelbininkų. Harmony Co., 3633 S. Racine.

AUTO MECHANIKU
Tikra proga patyrusiems auto mechanikams. Gausit nuolatini darba prie Chicagos vadovaujamos Chevrolet service station. Šilta, šviesi ant antrų lubų šapa. Gera alga. Apmokėtos atostogos. Moderniški įrengimai. Šaukit Mohawk 1470, matykit Mr. Greek, Clark-Maple Chev., 1038 N. Clark.

AUTO METALO DARBININKU
Didelė proga patyrusiems prie metalo darbininkams. Galite gauti darba vadovaujamoj Chevrolet service station. Šilta, šviesi ant antrų lubų šapa. Aukščiausia alga. Užmokėtos atostogos. Moderniškas įrengimas. Šaukit Mohawk 1470, klauskite Mr. Greek. Clark-Maple Chev., 1038 N. Clark.

AUTO MALEVOTOJŲ
Galit gauti nuolat darba prie Chicagos vadovaujamos Chevrolet service station. Šilta, šviesi ant antro aukšto šapa. Apmokėtos atostogos. Gera alga ir darbas po karo. Šaukit Mohawk 1470, klauskite Mr. Greek, Clark-Maple Chev., 1038 N. Clark.

NUOLAT DARBAS patyrusiems arba nepatyrusiems vyrams virš drafto amžiaus arba liuosiems nuo karo, operuoti punch presus, and screw mašinas, naktu arba dienų šiftai. Gera alga vyrams, kurie tinka tam darbui. Kreipkitės Alloy Mfg. Co., 3207 South Shields.

REIKALINGAS VIREJAS privačiam vidurmiesčio klube. 10 North Dearborn street. 6 dienas savaitėj: sekmadieniais nereikia. Gera alga. Klauskit Mr. Burkhart.

REIKIA VYRU ARBA VAIKINU pagelbėti plating šapoj; patyrimo nereikia. 5844 Broadway.

REIKIA DIRBTUVĖS DARBININKŲ
Pradžios mokestis 70c į valandą ir bonai, 48 valandos savaitėj.
WESTERN DRY COLOR CO.
600 West 52nd Street

REIKIA VYRU LENGVAM dirbtuvės darbui. Nuolatinis darbas su viršlaikiu. Englewood Mill Work Co., 1534 W. 59 St.

VYRO DARBUI į žvėrių ligoninę. 242 Madison Street, Oak Park, Illinois.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA DARBININKŲ
Darbas — traukti vines, sortuoti medžius ir dirbti kitokį medžių kieme darbą. Gera alga.
GEE LUMBER & COAL CO.
8100 So. Hoyne ave.

SHIPPING DEPARTAMENTUI reikia vyrų dėl siuntimo ir priėmimo, 75c per valandą. Funch and Lang, 120 W. Illinois St.

REIKIA PROSYTOJŲ nuolotiniam darbui arba atliekamomis valandomis. Tailor, cleaning store, 432 N. Menard.

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

2 FLATAI, 5—5 kambarius, karštu vandeniu šildomas, naujas refrigeratorius ir geso pečiai; 2 karų garažas; 55th ir Carpenter. Kaina $6.300. Išmokėjimais, Mr. Rio, HEMlock 2,000.

3 AUKŠTU murinis budinkas 3—6 kambarius flatai. Pečium šildomas. 5108 So. Princeton Ave., BOUlevard 1235.

2 FLATŲ MEDINIS NAMAS — abu flatai po 5 kambarius, pečium šildomi, 2 karų garažas, arti mokyklos. Kreikitės į savininką: 4210 North Drake

MODERNIŠKAS BUNGALOW, 2 karų garažas, iš fronto įvažiavimas, 60x125, arti transportacijos, anglys anglinyčioj. 2109 North 72nd Ct., Elmwood Park.

BARGENAS
Marquette Park

2 flatų iš naujųjų muro namų, bungalow stogas, šildomas 30 pėdų lotas, arti Marquette Parko ir arti krautuvių, greitam pardavimui $10.350, cash arba išmokėjimais. Savininkas apleidžia Chicagą.

Taipgi reikalas verčia parduoti karštu vandeniu šildomą 6 kambarių medinę cottage, garažas, arti krautuvių, parko ir lietuvių bažnyčios, su kaina sutiksime.
CHARLES URNICH (URNIKAS)
2500 W. 63 St., 2 lubos
Prospect 6025

$10,500, ARTI KEDZIE ir 62 Pl. 2 flatų murinis, 5 kambariai ir porčiai, 2 karų garažas, naujas stogas. Taksu $112. Išmokėjimais.
$8000 ARTI HOMAN ir 61 Place, dvieju aukštų, 6 kambariu namas, 50x125 lotas. Iš šono įvažiavimas, tikrai geram stovy, be skolų.
7354 St. LAWRENCE, 2 flatų murinis, 5—6 kamb., karštu vandeniu šildomas, stokeris, 2 karų garažas. Taksų $130. Išmokėjimais $8500. Matykite Mr. Medora.
8354 S. Ashland ave.
Beverly 6155

PARDAVIMUI DVIEJŲ FLATŲ medinis namas; furnasu šildomas; yra 2 karų garažas. Parduos pigiai. Tel. Juniper 0133.

Nuėmė Cenzurą Pranešimams Apie Orą

Paskelbta, kad nuimta cenzura pranešimams apie orą. Pranešimus apie orą galima bus daryti visur Jungt. Valstijose. Krašto apsauga pagerėjusi, tad ir slėpimas oro sąlygų pasidaręs neopus.

Liudininkai Kviečiami Iš Chicagos Į New Yorką

New Yorke šiomis dienomis teisme perkratinėjama byla, iškelta pustuzinui chicagiečių, kurie yra kaltinami iškolektavimu stambių sumų pinigų iš krutamųjų paveikslų pramonės ir užsimojimais iškolektuoti, smurto priemonėmis, dar daugiau.

Praėjusį pirmadienį kai kurie chicagiečiai gavo New Yorko teismo pakvietimą vykti į New Yorką ir duoti liudymų kalbamoj byloje. Vardai asmenų, kurie gavo pakvietimus vykti į New Yorką, nepaskelbti.

Teismo įsakymas draudžia paskelbti liudininkų vardus pirma, negu jie aktualiai stos teisme liudyti.